

πάντας ἐκκεχυμένος, καὶ πρὸς φιλόδοξου εὔμακτος δὲ σφύδρως τοῦ λάθειν ἔρατων³ τηλίσιδε⁴ μέντοι καὶ τῶν πρόσθεν, ὅπόται μνήμης εὐκλεοῦς ἔτυχον, ἐφ' ὧν μόνιμοι αἱ συζεύξεις. Χαδρίου γάρ καὶ Ἰφικράτους φιλίκην σῆστιν ήν δὲ ἡ μὲν αὐτοῖς σύντομός τε καὶ δραστήριος, δυσκίνητος δὲ δὲ Χαδρίας. Ωστε δὲ μὲν χαλινοῦ δεόμενος, δὲ δὲ κέντρου, εἰς δέου ἀλλήλως συνηρμοσάτην. Ομηρος δὲ ἄρχοντος πόλεμου ποιῆσαι μάνον, ἀλλὰ καὶ φιλίκην ἥπιστατο. Αγιλλεῖ γάρ Πάτροκλου ἐποίησε φίλου, τῷ μεγαλωγάρῳ τὸν μείλιχον. Σθένελόν τε αὖ καὶ Διομήδη, τένυ μὲν ἀνεξίκκον, τὸν δὲ οὐ στέγουται ὑπρεψεί. Ποιεῖ δῆτα ἄμφω ταῦτα μαρτυρεῖ τοὺς ἀνδροῖν; ὅπου πεποιηκε τὸν βασιλέα τῶν Αγκιῶν διέποντα τὸ στρατόπεδον μετὰ τὴν τοῦ Ζελείτου τοξείαν.⁵ Οὐειδισθέντες γάρ ὑπ' αὐτοῦ κατ' ὄργην, δὲ μὲν οὐκ ἀνέχεται, ὁ δὲ τὸ συγχέει. Ταῦτα μὲν δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα, φίλως ἔφεκε, ἐκκριτέου τε καὶ ἀποκριτέου τῷ τῆς ἐκκένεσος⁶ ἐπιστήμονι.

§ 11. Θροεύσανται⁷ δὲ ἡμῖν οὗτοι καὶ ἀλώσουται τίνα τρόπον; οὐ γάρ ἀφετέον ἐξευρεθέντας τοὺς ἀνδρας, ἀλλὰ κύκλῳ περιθρεπτέον⁸ αὐτοὺς μετὰ πλείσιος προσβυμίας, ἢ τοὺς Κάρμνους⁹ κυνηγεῖται. Ημερόν τε γάρ καὶ οὐκ ἄγροις τὸ θηρίον· ἦτε σπουδὴ τῆμιν οὐ κρεατίων ἔνεκεν, ἀλλὰ βίου ἔρυμπαντος καυνωνίας. Ποίας δῆτα αὐτοῖς ἄρκυς περιστησόμεθα; ἢ ποῖον προθήσομεν δεῖλεχρ, θρήτε πηρυσσεῖ γενσαμένους, μῆτε ὑπουλούς καὶ δολερόν εἶται τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ προσέξεται ἀδιλαστῆς καὶ γονεύσει ἔνυ προφελεία; Θηρίοις μὲν γάρ καὶ ἵγδης, ἀλλὰ σταταδελεξίσυκτα προσθεινόντες, αἰροῦσιν εἴ τε ἀσπαλιευταῖ¹⁰ καὶ οἱ κυνηγέται· μόνον δὲ τοῦτο τὸ ζῷον δὲ φίλος αὐτῷ δελεξάεται τῷ θηρεύοντι. Διὸ χρή καλόν τε εἶναι καὶ ἀγαθὸν, ὃς τε αὐτοῦ γενσαμένου τὴν ἄγρον ἐνέχεσθαι τε καὶ

— 3. 'Ο σφύδ. . . έραστ.) Οστις δηλ. ἐπιθυμεῖ λανθάνειν βιῶν. — 4. Τοιχίδε.) Τοικύται γάρ του αἱ εὐκλεοῦς μνήμης τυχεῖσαι συζεύξεις τῶν πρόσθεν, ἀφ' ὧν μόνιμοι φύγουντο. — 5. Μετὰ τὴν Ζελείτου τοξείαν.) Μαχεμένοις τοῖς 'Ελλησι καὶ Τρωσίν ἀρκος γίνεται λύσαι τὴν μάχην, καὶ μονομαχῆσαι 'Αλεξανδρού καὶ Μενέλαου τοῦ δ' 'Αλεξανδρου ἡττηθέντος, καὶ 'Αγαμέμνονος ἀπατεύντος κατὰ τοὺς δρόους Ελένην καὶ τὰ ἀρπαχθέντα χρήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδεικήματος τιμωρίαν. Πάνδαρος ἀνὴρ Ζελείτης κατὰ κέλευσιν τῆς 'Αθηνᾶς, τοξεύει Μενέλαον περὶ δὲ τὴν Θεραπείαν τούτου ἀποχολουμένων τῶν ἀρπατων 'Ελλήνων, Τρωΐας ἐπίκαιοι σὺν ἀπλοῖς. 'Αγαμέμνων δὲ, ἐπιών τὸ στρα-

τόπεδον, τῷς μὲν ἡδη παρατασσομένους παρακαλεῖ καὶ ἐπακινεῖ, τοῖς δὲ ἀγνοοῦσι τὴν ἀρρώδου τῶν Τρώων ἐπιπλήσσει ἐνταῦθα καὶ Διομήδει ἐπιπλήσσοντι, ὁ παρ' αὐτῷ ίστάμενος Σθένελος οὐκ ἔφερεν, ἀλλ' ἀντέλεξε, τοῦ Διομήδους παρακαλεύντος σιγῆν, Ιλ. Γ. καὶ Δ'. — 6. Ο μὲν.) Σθένελος. — 7. 'Ο οὗτος.) Διομήδης. — 8. Τῆς ἐκλέξεως.) Οὐ τῶν πάνυ δοκίμων η λέξις λέγεται γάρ 'Εκλογή.

§ 11. 2. Θροεύτ.) Τίνα δὲ τρόπον θηρεύεται οὗτοι καὶ ἄλ. — 3. Ηεροθεοκτέον.) Αὐτὴ δεῖ περιτρέχειν. Καὶ αὕτη η παραγωγὴ, οὐκ οἷδε εἰ τῶν δοκίμων. — 4. 'Η τοὺς Κάρμνους.) Η δοσον περιτρέχουσι τοὺς Κάρμνους. — 5. Λασπαλιευται.) Οἱ τῷ 'Ορμιᾳ χρώμενοι

μηκέτι επειτῶς διπολύεσθαι. Τοῦτο δὲ αὔτοῖς καὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτόματον περιποιήσει. Ό μὲν γάρ προσιὼν καὶ γανύμενος τοιῷδε συντι,⁷ οὗτός⁸ ἐστιν διν πάλαι ἐπεζητοῦμεν· ὁ δὲ ἦται μὴ θευμάτιον τὴν ἀρετὴν, ἡ διπορεύγων, ὃ μὲν⁹ ὡς ἀνακίσθητος, φευκτός· ὁ δέ,¹⁰ ὡς πουντός, μισητέος.

§ 12. Τὰ δέ καθ' ἐκαστα τῆς θύρας ὅποια ἀττα ἔσται, λέγωμεν ἐφεξῆς. Προστέου δὴ πρώτου αὐτῷ πόρρονθεν, ὡς περὶ δὴ τοῖς πώλοις, ἡρέμα χειροῖθη παιεῦντας, ἀπὸ τῶν σμικρῶν καὶ φαυλωτάτων, ὡς ἀν δόξειεν³ ἀρχομένους, οἷον τοῦ⁴ προσορῶν εὐμενῶν, καὶ δικλέγεσθαι ἐπιθεξίως, καὶ συμπαρακαθέζεσθαι, καὶ συμπαρακαθίζειν, καὶ δῆλου γενέσθαι δὲ τοιοῦτο⁵ δρωμένῳ. Μεταδιωκτέου δὲ καὶ ἐν ὀγορῷ τόπου οὕτω πολλὰ ἐκείνω συνεπομέναι, καὶ ἐν συμποσίοις, καὶ ἐν βαλανείοις, καὶ κατὰ θεωρίαν,⁶ ἡ κατὰ στρατείαν,⁷ ἡ ἐν ὅδῶν πορείαις, ἡ ἐν ταῖς ἄλλαχτε κατεγνωμίαις. Ταῦτα γάρ οὐ μεγάλα μὲν φαίμενοι ἀλλά ἀρχαὶ δὲ σμικρῶν⁸ σὲ τὰ ἐλάχιστα τῶν μεγίστων. Εἰ μὴ ἐδεδοκινεῖ ἐγὼ τοὺς καταγελασμένους ἐπὶ τῇ λεπτολογίᾳ, εἶπον ἀν ὑμῖν καὶ φασὶ λότεροι θύρατρα τῶν εἰρημένων· νῦν δὲ ἐάν λέγω δὲ καὶ τὸ δεξιὸν ἐμβαλσίν, καὶ τὸ πιέσαι τοῦ θηρευομένου τὴν χεῖρα, καὶ τὸ στήψαι τῶν δικτύων, ἐντοσίτι κέντρου μελλόστης φίλιας· ἀλλὰ καταγελάσονται γάρ⁹ εὖ οἶδα, καὶ σμικρολόγον ἐροῦσιν· ἐγὼ δὲ δρῶν καὶ τοὺς πατέρας, δὲ τὸν καὶ σφόδρα ἀπάλιωνται τὰ παιδίσκια, τύπτειν αὐτὰ καὶ δάκνειν εἴς ἀπλήστου πόθους¹⁰ περιάγουσται. "Εσικε γάρ δὴ πᾶν τὸ τοιοῦτον σημεῖον εἶναι διανοίας ὥθεζομένης ἐνωνῆναι τῇ τοῦ στεργομένου φυγῇ· διὸ δὲ ἀμφιχωνίαι τοῦ ξυγκολληθῆναι καθ' ἐκυτὸν, ἐπὶ τὸ σῶμα κατακυτώσας· ὥστε διὰ τούτου γε¹¹ ἐγέλειν ἐμφύγειν.¹² Δραστικῶτατόν γε μὴν πρὸς θύραν φίλους φάρμακον τρυγητέου τὸν ἐπανού· εἰ καὶ σφόδρα ὑποπτεύειν αὐτὸν οἱ κόλακες πεποίκασιν, ὡς καὶ τοῦλανοι οἱ μυροποιοί. Ε-

άλιεις εὗτα καλοῦνται. — 6. Τοῦτο δὲ τοιοῦτον εἴναι καὶ ἐγαθόν. — 7. Τοιῷδε διντὶ.) Ἐπὶ ἀνδρὶ τοιῷδε διντὶ, καλῷ δηλ. κάργαθῷ. — 8. Οὗτος.) Ο προσιών δηλ. καὶ γανύμενος ἐπὶ τῷ ἀρετὴν ἔχοντι δινδρι. — 9. Ό μὲν) Μὴ θευμάτιον τὴν ἀρετὴν. — 10. Ό δὲ) Ἀποφεύγων τὴν ἀρετὴν.

§ 12, 2. "Λγκιστρα) Εμμένει τῇ μεταρριζῇ ἀντὶ, τοὺς τρόπους. — 3. "Ως διν δόξ.) Ήτο διν τις δόξειεν· δὲ τι σμικρὰ καὶ φαῦλά εἰσι ταῦτα, ἀλλ' ἀρχαὶ γένουνται φίλια; μεγίστης. — 4. Οἶον τοῦ) Αἴτο τοῦ προσορ. ἐπεξηγησις δὲ ταῦτα τῶν σμικρῶν καὶ φαυλωτάτων. — 5. "Ο-

τι φίλοι;) Ό τοι θύρας ταῦτα ἔσταις ἐπὶ τῇ γενεταρμένῃ θύρᾳ ὁρμένω. — 6. Κατὰ θεωρ.) Ἐνθα δηλ. συνάγονται ποιὸν θεωρήσοντές τινας ἀγωνεύομένους, ἡ δικτύο τι θέλεις ἀξιον. — 7. Κατὰ στρατ.) Ὁπότε ἐπιστρατείος τινὸς καίσας. — 8. Ἀρχαὶ δὲ δρῶν;) Ό Οὐμα; παρέλκει· ἔχει δέ τινα ἐμφασιν παρασκευμένος ἐκ παραλίην. — 9. Γέρρ.) Βεβαιωτικόν· ἀντὶ Ηλύτων· οὐ πρὸς ἐπίτασιν καὶ τὸ, Εὖ οἶδα, προσετέλεθρον. — 10. "Εξ ἀπλήστου πάθο;) Τοιούτης γάπης δηλ. — 11. Διὰ κούτου γε;) Τοῦ σώματος. — 12. "Εμφύγει;) Ταῦλη.

πιθανή γάρ τῶν πέλας σύτοι μέν τουλαιον, οἱ δὲ [πέλας] τὸν ἐπιώνυμον δικαίουσιν. Ὁθεν αὐτῷ ξὺν μέτρῳ, καθόπερ τῷ οἴνῳ, χρηστέον· σύτε ἐκεῖσε¹³ ὑπερβαίνοντα τοὺς σωφροσύνης ὅρους, σύτε ἐνταῦθα,¹⁴ τῆς ἀληθείας. Ἡκινταχ δὲ παρόντα εἰπαίνετέον. Μόνου γάρ δὴ τοῦτο φαρμάκων ἔξτρωμενόστερον τε¹⁵ ἀπτεταί τε καὶ ἐνδύνεται, διταν μὴ αὐτῷ προσφέρονται τῷ φαρμαστομένῳ τρυπαόδε¹⁶ καὶ αὐτὸς ὁσπερ ὑπερπτόν τε καὶ ἐπιδουλού ἀπωθοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Οὐδέν οὖν, οἷςα, τῶν τριῶν τοις τριστοις διαφέρουσιν οἱ ἐπαίνουντες. Ἐντονότερα γάρ καὶ τούτων τὰ βέλη πόρρωθεν ἀφίεντων, ἡ σφράγιδρα ἐγγύθει.¹⁷

§ 13. Προσεκτέον δέ οὐκ αὐτῷ μόνῳ τῷ θηρευόμενῷ τὰς μηχανὰς, ἀλλὰ κάκείνοις οἱ προσκλόντες² εἰπίστατον ἡμῖν ἔργον ποιήσουσι· παιδάς τε σύν αὐτῷ καὶ ἀδελφούς καὶ γονέας εὗ ποιοῦντάς γε καὶ ἀσπαζόμενους. Εἰ γάρ, κατὰ τὴν παροιμίαν, καὶ τὸν εὐνεστατα³ καὶ κάτω σκίνει πόσι φὴ μᾶλλον εὗ πάσχοντες ἄνθρωποι, ἡμέροι τε καὶ τιθασσοὶ γίνονται πρὸς τὸν εὗ ἐργαζόμενον;⁴ Εἴ πει καὶ μέγας ὁ ἀγών· τό, τε θηρευόμενον⁵ οὐ λαγωδεῖ, οὐδὲ σῆς, οὐδὲ ἔλαφος, ἀλλὰ τὸ πάντων ζώων⁶ εὐκολώτατόν τε καὶ ἡμερότατον. Μιμήται οὖν πρὸς τὴν ἄγρου αὐτοῦ τοὺς κούφους θηρευτάς· καθόπερ σύν ἐκθυνοὶ φάττιά τε καὶ τρυγόνια τιθασσεύοντες,⁷ διὰ τούτων τὰ ὄμρουλα γοττεύουσι, καὶ ἐκόντα ὑπόγονται εἰς τὸν ιερὸν ἡ τοὺς βρόχους· ὥστε ἄρα δεῖ καὶ ἡμῖν τῶν ἡδη προηλαχτῶν⁸ φίλους τοὺς οὕπω τεθηρευμένους, οὐ γάρ. δὴ τῶν περιστερῶν μάγκαι⁹ αἱ ἐθέλες πολλάκις τινάς καὶ ξένας ἐπάγονται. Εἰεν.

§ 14. Τὸ δέ ματθεῖ τοῦτο λεκτέον ἡμῖν φυλακῆς πέρι² καὶ ἔνταρτρήσεως τῶν θηρευθέντων. Τί γάρ ἀν εἴη κέρδος τῆς ἄγρος,

13. Ἐκεῖτε.) Εν τῇ τοῦ οἴνου πόσει. — 14. Ενταῦθα.) Εν τῷ τοῦ φίλου ἐπαίνῳ. — 15. Ἐρέπομενόστερον τε.) Ὁ Τὰ πρὸς τὸν ἐπακολουθοῦντα καὶ ἐν τῷ, Καὶ αὐτό. — 16. Τηγικάδε.) Πρὸς τὸ Φαρμασούμενω φέρεται· ἐν ἡ τῷ τότε φαρμασούμενω. — 17. Ἡ Σφράγιδρα ἐγγ.) Τοῦτο ἔστιν ἐντονότερος ἔστω ὁ ἐπαίνος μὴ παρόντος τοῦ ἐπακινούμενον· ὑπτιώτερος δὲ παρόντος· ἐν ἐκατέρωθεν ἀληθῆ δόξῃ τὰ λεγόμενα.

§ 13. 2. Οἱ προσκλ.) Τοῖς συγγενέστε δηλ. καὶ φίλοις· ὡς ἐπεξήγων λέγει. Πατέρας τε καὶ ἀδελ. καὶ τλ. τὸ δὲ ἐπιβάτον ἐκ μεταχροῦ. — 3. Τὸν εὖν.) Η παροιμία ἐπὶ τῶν περιποιουμένων τινά. — 4. Εὐ ἐργαζεῖ.) Εὖ ποιοῦντα· οὔτω γάρ λέγουσιν. Εἰληνες· τὸ δὲ Εὖ ἐρειπούσι, ἀντὶ τοῦ, Εὖ ποιεῖ, κατὰ-

χοητις. — 5. Τὸ, τε θηρ.) Λατινικὸν τὸ ιδίωμα τὸ τιθέναι τὸν Τε ἀγευ ἐπιφράσης τοῦ Κατ. — 6. Τὸ πάντων ζ.) Τὸν Αὐθρωπον δηλ. — 7. Τιθασσεύοντ. Οἱ γάρ. δρυγίθων θηρευταί, ἐν οἰκίσι· τοικ ἔχοντες ἡμερωθείσας δρυνεις, δι' αὐτῶν θηρεύουσι τὰς ἄγριας. Ιερού γάρ ἡ βρόχους περὶ τὰς ἡμερωθείσας τιθέντες, καὶ ἀποχωροῦντες μικρόν· αἱ ὄμρουλοις, ἡ τῷ ιερῷ κολλῶνται ἐπικαθήμεναι, ἡ τοῖς βρόχοις ἀλίσκονται. — 8. Τῶν ἡδη προηλ.) Οἰον· Οὗτως ἄρα καὶ ἡμετές χρείαν ἔχομεν τῶν ἡδη προηλωκότων φίλων διεκ τοὺς οὕπ. καὶ τλ. — 9. Οὐ γάρ δηλ.. μόναι;) Ἀλλὰ δηλ. καὶ ἀνθρωπος συνήθεις πολλάκις καὶ ξένους τινάς ἐπάγονται εἰς φίλιαν.

§ 14. 2. Φυλακῆς πέρι.) Οἰον δηλ.

εἰ κρατήσαντες αὐτῆς μὴ κατάσχοιμεν; Φυλακτέα δη³ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προθεμένοις σκοπὸν, φῶν ἄν χρώμενοι μάλιστα ἐπιτυγχάνοιμεν. Ἐστὶ δὲ οὗτος τὸ κοινῇ συμφέροντος, καθάπερ ἐν σίκις καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κοινωνίαις. Οὐδὲν γάρ δὴ τούτων σώζοιτ⁴ ἄν, μὴ μετεχόντων ἐκάστου⁵ παντὸς τῶν πραττομένων, εἰς ἐν τοῦτῳ κεφάλαιον ὀνυχέρωντος. Καὶ μὲν δὴ ἀπανταχέπειρος τε καὶ ὀφελιμώτερα γίνεται, αὐτά τε αὐτοῖς, καὶ ταῖς πεπαχμένοις.⁶ Ἀμείνων μὲν ἵππος, ἀμείνων δὲ βοῦς, ἀμείνων δὲ κύων, εἰ τὸν μὲν ἵππονόμος, τὸν δὲ γεωργὸς θεραπεύει, τὸν δὲ κυνηγέτης. Ἀκομιστίχ δὲ οὐχ ἵππου μόνου καὶ κίνη, ἀλλὰ καὶ θεσπίδα καὶ λύραν καὶ θρέπανου διελλύει. Οὗτοι δὴ καὶ φιλίαν ἐπιμέλεια μὲν εἴδικτοι, ῥάβδυμίᾳ δὲ ἀκροσφαῖῃ καὶ σαθρὰν ἀπεργάζεται. Μὴ γάρ δὴ οἶσι, εἰ μὲν οἰκίου οἰκουμενίσαις, δεῖσθαι αὐτὴν καὶ συνεγγῦς θεραπείας, εἰ μὴ μέλλει τάχιστα διαρρέυσεσθαι· εἰ δὲ φίλου σεωτῷ κατασκευάσαις, τοῦτον δὲ χρήζειν⁷ συντηρούστης ἐπιμελείας. Ἀλλ' ἄρα τὸ μὲν δωμάτιον οὐκ ἔχεις ἀτημελές, εἴτι αὐτοῦ κατείη, ἡ χειροῦνος ἐπιβρίσκυτος, ἡ πυεύματος ἐπιγενομένου, ἡ ὑδάτος λάθρου καταρράγεντος· τὸν φίλου δὲ ἀφήσεις εἰκῇ; λύπης ἡ νόσου καταλαβούστης, ἡ των δὲ λαλῆσις ἔυρυφορᾶς οὐκ εὔδαιμονος; Καὶ τοι γε ὁ μὲν τοίχος διαρρέεις οὐδὲν διὰ σε πλέον λυπήσειε τοῦ διερρέουτον, οὐδὲ τὸν ἄλλων ὄργανων ἡ κτημάτων οὐδὲν αὐτοῦ τοῦ διστάσαι χαλεπώτερον ἐργάσταιο διὰ τι τὸν ῥάβδυμάσαντα φιλία δὲ παροφθεῖσα σὺ διαφθείρεται μόνου, ἀλλὰ καὶ γίνεται ἔγχρωτα, ἐξ ἣς μάλιστα τὰ πακτῶτις ἀνθρώποις συμβαίνει, ὅταν συμβαίνῃ. Πολεμήσεις δὲ τῷ μετά⁸ ταῦτα ἀνδρὶ καλῶ τε καὶ ἀγαθῷ, καὶ οἶνος σοι μικρῷ πρόσθεν ἐξεκαθήραμεν. Ὡςτε σοι πανταχόθεν ἀπορρίπτεον τὸν ὄκνον, καὶ κοινωνήσεον⁹ πάνων τε καὶ ἀγρυπνῶν, κινδύνουν τε αὖ καὶ δαπάνης καὶ ἀτιμίας, οὐ κλητῆναι ὀνυχιμένοντι¹⁰ εἰς τὴν κοινωνίην,

φυλάξομεν καὶ συντηρήσομεν τοὺς φίλους.
— 3. Φυλακτέα δὴ.) Ἡ ἄγρα διηλ. ἔστω
ἡ μὲν φυλακτέα ἀντὶ τοῦ, φυλακτέου ἡ-
μὲν τὴν ἄγονην καὶ ἔστι κατάχρησις ἡ
γοῦν τὸ Φυλακτέα ἔστιν ἀντὶ τοῦ Φυλα-
κτέου, ἐν σχήματι πληθυντικόν, κατὰ τὰ
Θουκυδίδεια ἔκεινα· οὐ παραδοτέα τοὺς
συμφέρουσ, μήτε λόγος διακοινέα, ἀλ-
λὰ τιμωρητέα· καὶ τὰ τοιαῦτα· ἡ πα-
θητ. Δεῖ φυλαχθῆναι. — 4. Μὴ μετε-
χόντων ἐλάσσου.) Τὸ Ἐκκτέου πληθυ-
ντικὸν δύναμιν ἔχον, καὶ πληθυντικοῖς
συμφωνεῖ κατὰ σηματίν· δινούσ· οὐτε
φιλία, οὔτε σίκια, οὔτε πόλις σοι φύεται· ἄν,

ἔχει μὴ ἔλαστρος μετέχη παντὸς τῶν
πραττομένων, τὴν ἀνυψοράν τὴν τοιούτης εἰς
ἐν τοῦτῳ, διπλαρε εἰς κεράλαιον, εἰς τὸ
συμφέρον δηλ. — 5. Τοῖς πεπαχμέν.)
Τοῖς κακτημένοις δηλ. — 6. Οὐ χρήζειν.)
Τὸ Οὐ πρὸς ἀπαρέμπτων ἐν ἀρνήσεοις
τρόπῳ ἐνθερρύμνενον. — 7. Πολεμήσεις δὲ
τῷ μὲν Ἐγκύρος γάρ γενόμενος, πολέμιος
ἔξῆς· ἔτι δὲ ἀνδρὶ καλῷ τε καὶ γαθῷ· ὥστε
τὸ, Τῷ μετὰ ταῦτα, κατ' ἔλευθρον ἔστιν
ἀντὶ τοῦ· Ἐν τῷ μετὰ ταῦτα γενέσθω· —
8. Καὶ κοινωνήτ.) Αὐτῷ τῷδε αὐδέλ. —
9. Ἀνυκένοντι.) Σοὶ δηλ. Ταῦτα γάρ
τῷ Σοὶ δοτικὴ συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐν τῷ

ἀλλ' αὐτομάτω θέσυται, καὶ προμαντευομένω τοῦ καιροῦ πολλάκις,
καὶ παρωμένω πρὸς ἐκδότην χρείαν τοῦ φίλου τὸ πρόσωπον οἰ-
κεῖον μεταλαμβάνειν, ἐν ἀρρώστιοι μὲν,¹⁰ ιατροῦ ἐν δίκαιοις δὲ,
συνηγόρου σφιβούλου δὲ ἀπανταχοῦ, καὶ συνεργοῦ ἐπὶ τῇ γυάμῃ.

§ 15. Πολλοῦ δὲ ὅντος τοῦ κατὰ τὸν βίον ἀνίσου τε καὶ ἀ-
νωμάλου,² καὶ τῆς ἀκριβοῦς δημοιότητος οὐδὲ πάμπαν εὑρισκομέ-
νης (οὗπω λέγω³ κατὰ τὰ προσωπά· οὐδὲ γάρ δέομαι ταύτης
νῦν τῆς ποικιλίας· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔξωθεν τύχην πλούτου τε καὶ
πενίας, ἐπιφανείας τε αὖ καὶ ἀδοξίας. Τούτου γάρ ἀνάγκη μὲν οὐδὲ
τούς πάνυ φίλους ἵσην ἐκάστου⁴ μοῖραν μεταλαχυγχάνειν.) Φιλίᾳ δὲ
τὰ πολλὰ τὸ πλέον ὑπερψήλιν κατὰ τοῦ ἐλάσσονος ἐντίκτει. Ὁ-
θεν εἴ σε ἄγει προσωτέρω τούτων ἡ τύχη, συμπαρενεκτέον⁶ σοι
καὶ τὸν φίλον· ἀπολειφθέντα γάρ οὐ ρήδιος ὅψει τοῖς αὐτοῖς δρθαλ-
μοῖς. Εἰ δὲ σὺ μὲν ἐφέλκοις, τὸν δὲ ὃν ἀνάγκη τις ἀντισπώῃ, θαυμά-
ἐπιστρέφεσθαι⁷ πρὸς τὸ καὶ βλέμμα τοιούν τηρεῖν. Εἰ γάρ
σε λάθη παραδῆσα ἀλαζονεῖς, πάντα ἐκεῖνα δξέως τὰ δεσμὰ δια-
λυσεις, μετέωρον ἄρχσα. Συμβαίνει γάρ, ὡς περ πλάστιγγος ἐπὶ
ὢχτερα κουφισθείσης, τὴν ισορροπίαν τοῦ ζυγοῦ μὴ διαμένειν.

¶ 16. Ο μὲν οὖν τραγικὸς ποιητὴς² καὶ τὸν ἀγνῶτα μὲν, ἀγαθὸν δὲ, ἐπαινεῖ, καὶ φίλου τὸν τίγειται· ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν τὸ ἔπος ὡς πάνυ καμψὸν ἐκδέχομαι, παροιώσαμι δὲ ἀν τοῖς φίλιαι τηρεῖν βουλομένοις, τὸν συνήθειαν εἰς δύναμιν ἐπιτλέκειν, καὶ τὸ συνδιατρίβειν ἀλλήλοις παλλωῦ ἄξιον εἰς τὸν σύνδεσμον τὸν τίγεισθαι. Εἰ γὰρ τὸ πᾶν εἰς ἀπαντα ἡ μελέτη,³ καὶ φίλιας μελέτην νομιστέον τὴν συνουσίαν. Φιλουεικίαν γε μὴν καὶ τὸ δύσερι καὶ

Θετικῶ ἐπιρρήματι ἀπρόσωπου φερόμεναι. — 10. Ἐν ἀρρώστιᾳ μέν.) Μεταλλευμάτων πρόσωπου ἵατροῦ ὅμοιας καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς.

§ 15, 2. Ἀνίσου τε καὶ ἀνωμ.) Η ἀ-
νισότης δηλ. καὶ ἀνωματία. — 3. Οὐ-
πω λέγω.) Ὄτι οὐχ εὑρίσκεται ἡ ἀκρι-
βής ὁμοιότης κατὰ τὰ πρόσωπα· οὐδὲ
γάρ ἔστιν ἡμῖν ἀνάγκη ἐν τοῖς περὶ φύ-
λας λόγοις τὴν τοιαύτην εἶναι ὁμοιό-
τητα· ἀλλὰ λέγω ἔτι οὐχ εὑρίσκεται ἀ-
κριβής ὁμοιότης κατὰ τὴν ἔξωθεν τύχην,
ἥγουν οὐχ εὑρίσκεται ὁμοιότης τοῦ πλούτου.
καὶ τλ. — 4. Τούτου γάρ . . . ἐκάστου.)
Τὸ ἐκάστου μετὰ τοῦ Τούτου προσηγά-
θη γάρ τὸ τούτου ὡς μὴ ἀχοίκουντασ-
τος τοῦ ἐκάστου, ἔπειτα διαχρέσεως γι-
νομένης διὰ τοῦ ἐκάστου, οὐ μετεβλήθη
τὸ Τούτου εἰς πληθυντικόν· ἔδει γάρ εἰ-
πεῖν Τούτων. — 5. Φελέχ δέ.) Προθετι-
κῶς ή δοτικῇ διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀνισατι· Ἐγ-

οῖσιν. Ἐν δὲ φρεάτῃ πολλὰ ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀξίας ὑπεροψίαν γεννᾷ κατὰ τοῦ ἐλάττους τὴν ἀξίαν ὄντος. — 6. Συμπαρεγεκτ.) Δεῖ σοι συμπαρεγεκτέν. — 7. Επιστρέφεσθαι.) Δεῖ. Κατ' ἀνόλυτιν θετικοῦ ἐπιρρήματος λεγθεῖν, ἔχει ἀπὸ νοηγοῦ ἐνοούμενον τοῦ τῷ Συμπαρεγεκτέον ἔγκειμενον Δεῖ.

§ 16, 2. Τραγικὸς ποιητ.) Σεροκλῆς
δηλ. οὗτος γάρ ποιεῖ Φιλοκτήτην συλλαμ-
βανόμενον ἀπὸ Ὁδυσσέως ἐπιχιούντα
Νεοπτόλεμον τὸν Ἀχιλλέως, ὃς ἀγαθὸν
οὕτω λέγων· στίχ. 1008.

Πρόβλημα σαυτοῦ πειδα τὸν ὁ ἀ-
γνῶτις ἐμοί.

Ανάξιος μὲν εσθίη, χατάξιος δὲ οὐδεμοῦ.
Οὐδὲν γέρει πλὴν τὸ πρόσταχθεῖν
προτείνει καὶ το.

— 3. Τὸ πᾶν εἰς ἀπ. ἡμέλ.) Πατερόθη
θη ἀπὸ τῶν ἀποφθεγμάτων Περιάνδρου
τοῦ Κορακίδου· οὐδὲν γὰρ τέλειο. Μάλι-

πάσαν ἐκποδῶν μεταστατέον, οἷον σπέρματα ἔχθρας εὐλαβουμένους. Οὐ γάρ ἐν ἀνταγωνισταῖς, ἀλλ' ἐν συναγωνισταῖς τὸ φίλιον. Τῷτοι⁴ οὐδὲ ταῖς αὐταῖς ἐπιστήμαις ή τύχαις ἐνευδοκιμεῖν εἰκός τοὺς ἀσφαλῶς τὴν κοινωνίαν φυλάξουσας. Σφαλερὰ γάρ τὸ δυούτης, ἔρωτας ἐντιθεῖσα τῶν αὐτῶν ἐπαίνων ἡρέμα, ἀντιπαρεξάγειν⁵ εἰς ἄμιλλαν. Εἰ δὲ οὖν σε δαίμων⁶ ἔντευξειν τὸ ρήτορα ὅντα ρήτορι, τὸ ίστρὸν ίστρῳ, τὸ γοχηματιστὴν γραμματιστῇ· μήτοι πρὸς τὸν φίλον φιλονεικεῖν,⁷ ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὸν Ἡσίοδον.⁸ μηδὲ ἐκεῖνου χείρω σεχτοῦ διελέγχειν, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν μᾶλλον ἀπολειφθέντα τῆς ἀληθείας⁹ ἀεὶ μὲν παραχωροῦντα¹⁰ τῆς πλειόνος δόξης, εἰ ἄρα τι καὶ σεφώτερον ἐπίστασι, ἀεὶ δὲ ἐν χώροις δευτέρων τῆς τιμῆς ιστάμενον, εἰ ἄρα σοι καὶ μᾶλλον τὸ πρώτην προσήκειν. Καὶ εἰ ταῦτα οὕτως πράξεις, οὐκέτι ἐκεῖνα τὰ ἐπη¹¹ θωμασόμεθα, ἀλλ' ἔροῦμεν πρὸς τὸν πατέρα τῶν στίχων· ὅτι, ὡς θωμάσιε, καὶ αὐτοῦδιδάχτε ποιητὰ, οὐχ τὸν τεχνῶν ὄμοιότης τὸν κόπον ποιεῖ καὶ τὴν ἔριν, ἀλλ' ὁ τρόπος τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸν γάρ κόσμοι καὶ εὔκολοι ὡσι, καὶ τέχνη μετρίως αὐτοὺς παρακινήσειν εἰδέ μη,¹² καὶ τέχνη καὶ ἀτεγνία χαλεπὴ κοινωνεῖν τοῖς τοιουτοῖς ξυμβούτινει.

§ 17. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μηδὲν ἀμαρτάνειν, ἔξω τῆς φύσεως κείται τῆς ἀνθρωπίνης (οὐ γάρ πειθομαι ἐγὼ τοῖς ἐκ τῆς ποικιλῆς¹³ φυτῆγι ποτε ἐν ἀνθρώποις οἷον τινὰς ἐκεῖνοι πλάττουσι σοφούς τε καὶ σπουδαῖούς, οὐκέτι ἀνθρώπους ἀλλὰ τάχα δὴ τὸ ἐπιγραμματικὸν ἀληθέστερον ὁ Ἀθηναῖς ἐπιγέγραπται¹⁴ ἐν τῷ τάφῳ τῷ

τῇ τὸ πᾶν. Διογέν. Λαζαρ. — 4. Τῷ τοι.) Ἀντὶ Διὰ τοῦτο κατ' Ἑλλειψιν τῆς Ξπί καὶ μετάληψιν τοῦ Τῷ ἀντὶ τοῦ Τούτῳ. — 5. Ἀντιπαρεξάγ.) Ποτε ἀντιπαρεξάγ. Τικιώντων παρεξάγη ἐκαστον πρὸς ἀμιλλαν. — 6. Δαίμων.) Τὴν τύχην λέγει. — 7. Φιλονεικεῖν.) Δεῖ λέγεται δὲ τὸ ἀπασθέματον, ἐννοουμένου τοῦ Δεῖ πολλάκις ἀντὶ προστακτικοῦ· ὅτε προστρεπτικῶς λέγειν τι ἀνάγκη. — 8. Πρὸς τὸν Ἡσίοδ.) Οὗτος γάρ ἐν Ἐργοῖς φησί στιχ. 25.

Καὶ κερχυεῖς κερχαρεῖ κοτίει, καὶ τάκτους τάκτων,

Καὶ πτωχῆς πτωχῷ φθονεῖ, καὶ ἀκοιδὸς ἀκοιδῷ.

Πρὸς αὐτὸν οὖν δεῖ φιλονεικεῖν, καὶ περιβαθαι μὴ ἀληθεύοντα ἀπασθεκύναι. — 9. Παραχωροῦντ.) Τῷ φίλῳ. — 10. Επειδέντα τὰ ἐπ.) Τοῦ Ἡπιόδου. — 11. Εἰ δὲ μη) Ἀπὸ κοινοῦ τὸ, κόσμοις καὶ εὐκολοῖς ὡσι.

§ 17. 2. Τοῖς ἐκ τῆς ποικίλης.) Στοῦς δηλ. τῆς ἐν Ἀθηναῖς· ἀφ' οὗ Στωῖνος ἀλιθητησαν οἱ ἐν αὐτῇ φιλοσοφοῦντες· οὐκ δὴ ἀρχηγὸς Ζήνων Κιττιεύς. Διογέν. Λαζαρ. — 3. Ὁ Ἀθηναῖς ἐπιγέγρ.) Οπερο εύρισκεται παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ στεφάνου ὃδε ἔχον.

Οἶδε πάτρας; ἔνεκα σφιτέρας, εἰς δῆριν ἔθεντο

Οπίλας· καὶ ἀντιπάλων δῆριν ἀπεσκέδασαν,
Μαργάρενοι δὲ ἀρετῆς καὶ δείματος,
οὐκ ἐσάνταν
Ψυχὰς, ἀλλ' ἀιδηνού κοινὸν ἔθεντο
Βράδην.

Οἰνεκεν Ἐλλήνων, ὃς μὴ ξυγόναν
χέντες.

Δουλοσύνης στεγερὸν ἀμφὶς ἔχεται
δῆριν.

Γαῖα δὲ πατρὶς ἔχει καλποιστῶν πλείστη καρδιάν.

δημοσίων καὶ γάρ τοῖς Θεοῖς μάνις τὸ πάντα πατορθῶν ἀπονέμει.) Λεκτέον δὴ καὶ περὶ τῶν ἐν φιλίᾳ γιγνομένων ἀμφοτημάτων, δηποτε τε αὐτὰ χρὴ κολουέιν, καὶ ὅπως ἴστθαι, εἰ ξυμβαίνοι. Οὐ γάρ δὴ φίλος, τοῦ κόλακος σύζεν μὲν οὐδαμῆ⁴ ἐγγύς ταύτη δὲ μάλιστα πορρωτάτω, διὸ μὲν ἀπαντα ἐπαινεῖ, δὲ δὲ σύν συστάλλομένῳ σοι συγγενότεσσι. Τῷ μὲν γάρ οἱ πρόκειται κερδαίνειν τὴν γαστρίζεσθαι ἐκ τοῦ ἔργου,⁶ καὶ οὐ σὲ τεθαύποντεν, ἀλλὰ τὰ χρήματά σου τὴν τὴν δυνατείαν. Οὐκοῦν οὔτε τοῦτῷ μέλει δηποτε ἔχεις μέλει μὲν οὖν δηποτε διὰ μὴ ἀριστα ἐγγύς, τοῦτος δέ τοι ῥᾶστα ἐργάζοιτο. Οὐ δὲ φίλος, σοι μάνι προσέγειτὸν νοῦν, καὶ σοῦ μάνου τίλω,⁷ καὶ βούλοι τοῦτον γε μηδὲν κακὸν ἔγειν. Αραιοτέον οὖν τὰ νοτίατα ἡρέυκα, καὶ ὡς μὴ σφόδρα λυποῦντας, μηδὲ ἐνδιδόντας. Άλλ' ὥσπερ οἱ ιατροὶ τὸ μὲν σιδηριου πολλάκις ἔωσι, προστιθέμενοι δὲ φάρμακα ἄττα σύξειν φλγηδόνι τὸ πάθος ἴῶνται οὕτω καὶ σοι τὸν φίλον θεραπευτέον. Ἐχεις δὲ καὶ σὺ⁸ φαρμάκις ἀντὶ καύσεων καὶ τομῶν εἰς τὴν ιατρείαν κευρῆσθαι. Τὰ δὲ φάρμακα ταῦτα, λόγοι εἰσὶ μεστοὶ εὔνοιας καὶ παρόποσιας, οὐχ οἱ γλυκεῖς καὶ πρὸς χάριν οἵτοι μὲν γάρ⁹ τρέφουσι, καὶ ἄρδουσι τὸ νόσημα· ἀλλ' οἱ στρυφοὶ καὶ ἀληθινοὶ καὶ μεστοὶ παρόποσιας σὺν δυειδίζουσι (πάχυπλαν γάρ διαφέρει νουθεσία μὲν λοιδορίας, ἐπίπληξις δὲ συείδως, οὐ τῇ δισυνοίᾳ¹⁰ μόνῃ τοῦ λέγοντος, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ λόγῳ εὔνοιας καὶ παρόποσιας¹¹) νουθετοῦντες, σὺ λοιδορούμενοι καὶ ἐπανορθοῦντες, σὺν δυειδίζοντες. Φυλακτέον δὴ ἐν τῷ τοιῷδε μὴ ἀκράτους προσάγειν τοὺς δάκνοντας λόγους, ἀλλὰ προσπλέκοντας αὐτοῖς ἡπίου τινὸς καὶ προστηνοῦς· οἶνον μέλιτος πικρῷ μὲν ὠφελίμῳ δὲ πόματι. Ο τοιοῦτος οὐκ ἔχει¹² διὰ ἀηδίαν τό, τε φάρμακον ἀπορρίπτειν, καὶ τὸν ιατρὸν ἀποκλείειν. Ιατροῦ δὲ ἐγὼ κακιαν λέγω τοιαῦτά τε καὶ οὕτως εὑρίσκειν τὰ ἐπίκυρα τῶν νόσων, ὥστε ἐρεθίζειν τὰ ἀρρώστηματα. Οὐκοῦν σύδε ἐκεῖνον ἐπαινῶ τὸν ἀπαντα ἐπιγεύσαντα τῷ κάρπυντι σιτία τε καὶ ποτά, τὰ αὐξάνοντα

Σώματ'. Ἐπειδενητοῖς ἐκ Διὸς ηδὲ

χρίσις.

Μηδὲν ἀμαρτεῖν ἔστι Θεῶν, καὶ

πάντα κατερθῆν.

Ἐκ βιοτῇ μοῖραν δὲ οὕτε φυγεῖν

ἴπορεν.

— 4. Οὐδὲν μὲν οὐδὲ¹³ Ἀυτὶ παντάπασι διαφέρει, καὶ κατὰ διάμετρον, ήλεγεται, ἀντίκειται.—5. Ο μὲν) Κόλαξ,

ό δὲ φίλος.—6. Ἐκ τοῦ ἔργ.) Τὴν

κολακείαν δηλ.—7. Σεῦ μάνου τίλ.) Γενικῇ τὸ 'Αλῶναι, καὶ δοτικῇ ἔστι γάρ

κόρης οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετοχῇ οἶνον

κλέπτων τίλων, τίλων κλιπῆς καὶ δο-

τικῇ μετὰ τῆς ἐπι. Πλούταρ. Περιλλ.

ἔπλι κακοῖς ἔργοις ἀισθέσ. — 8. Εγεις

δὲ καὶ οὐ) Ο λὲ ἀντὶ τοῦ Γάρ. κατα-

σκευαστικὸς γάρ. — 9. Οὗτοι μὲν γάρ

Ο Μὲν περιττός καῖται βεβαιώσιν ση-

ματίων. — 10. Οὐ τῇ διαν.) Κατέ ξεί-

ψιν τῆς Ἐν. — 11. Τῷ λόγῳ εὔνοιας

καὶ παρόποσιαν τίτοι καὶ καθίστε εὔνοιας

καὶ παρόποσιαν τίτοι καὶ καθίστε εὔνοιας

ἴπορεν. — 12. Ο τοι-

καὶ ποικίλλονται τὴν υἱόσου, οἰνοχόου ἢ τραπέζοποιού συντὶ θεραπευτοῦ γιγνόμενον. Οὐκ ἄρα οὐδὲ ἐν φιλίᾳ¹³ τὸ σφόδρα. Ἐκατέραι γάρ ταῖν ὁδοῖν ἄλλοσέ ποι ἐκφέρει τῇ ὅποι δεῖ καταλῦσαι. Ή μὲν γάρ¹⁴ ἐπὶ κολακείαν ἄγει, τῆς δὲ¹⁵ ἐπ' ἔχθραν τὴν τελευτήν.

§ 18. Διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν ἀπανταχοῦ καὶ πολεμοποιὸν, ὃν ἀντιπάροιστρη, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ, καὶ πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφῷ. Καὶ τὸ δρᾶμα ἐκείνης² καὶ ὁ Ἰππόλυτος, καὶ αἷμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους,³ ὡς τε ἐπιβούλευει, οὐχὶ δὲ ἐξαπατᾷ τὸν μὲν, στὶ πάσχει ὑπέρ τὴν δίκην⁴ τὸν δὲ, στὶ ἐργάζεσθαι ἀναγκάζει. Ἀλλὰ φιλίας ἔχθρος⁵ τε φύσει καὶ ἐπιβούλοταν ὑπέρ τὰ ἄλλα· καὶ διποὺ ἀν αἰσθηται αὐτὴν εὐπραγοῦσαν, ἡρέμα εἰσοικισαμένη, κακτὰ σύμπρον ὑπερβούττει καὶ ἐλέγχει τὸν ἀφροσιτόν τε καὶ ἀσθενή. Ἀποτειχιστέους οὖν αὐτὴν καὶ ἀποκρουστέουν τῇ ἀπιστίᾳ,⁶ ισχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοσίαις οἰκοδομησαμένους τὸ φυλακτήριον· ὥστε πόρρωθεν αὐτὸς ἀφεττάναι τὰς ἐπιβούλας· καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλείειν⁶ προσιωῦσαν καὶ ἀπωνείσθαι· εἰ δὲ οὖν σε λάθη παρεισδῆσα, μήτοι κατακρύπτειν⁷ εἰτοδεξάμενον, μηδὲ ἐντὸς ἔχειν ἐργάζόμενον, ἀλλ' εἰς φρυγεῖν προσάγειν καὶ διελέγχειν. "Οψει γάρ Ἰλιγγιῶσαν ἀθέως, καὶ λεγυζόμενην, καὶ βατταρίζουσαν, καὶ οὐκ ἔχουσαν στὶ γρήσεται. Καὶ εἰ τοῦτο⁸ ὑπομείνειν ἀπαξί, οὐ μή ποτε ἐνοχλήσει λοιπὸν, ἀλλ' οὐδὲ ἀν ἀποπειράστειν, οὐδὲ ἀν προσέλθοι πλησίον. "Οσοι δὲ⁹ αὐτῇ τῶν ἀγορᾶτων ἡσθητάν τε προσιεύσῃ, καὶ τὸ Θυρίον εὐμενῆς ἀνεπέτασαν, οὗτοι δὲ γάρ καταστὰς ἀπολαύσουσι τῆς φιλανθρωπίας. Ἔξιστανται γάρ ὑπὸ αὐτῆς, καὶ οὐδὲν διαφέρουσι

στ. οὐκ ἔντ.) Λόγος δηλ.— 13. Οὐκ ἄρα οὐδὲ ἐν οὐλ.) Τὸ Οὐκ ἄρα κατὰ παρολκὴν κατέκει τῷ γάρ Οὐδὲ ἐπιφερόμενον τὸ Οὐδὲ, καταλλήλους ἔχει· δὲ δὲ ὁπερέν τοι προστίθηται ἐξενεγκών, προστίθηται τὸ Οὐκ ἄρα· μηδὲν φροντίσας τῆς καταλληλίας ὁ Εὔρραδης.— 14. Ή μὲν γάρ) Τῆς θεραπείας ὁδοῖς.— 15. Τῆς δὲ) Τῆς φιλίας ὁδοῖς. Διὰ ποικιλλῶν μετάλλαξε τὸ σχῆμα τοῦ λόγου καὶ τὰς πτώσεις.

§ 18. 2. Ἐκείνης.) Τῆς Διαβολῆς θετὶ καὶ ὁ Ἰππόλυτος· Θησεὺς ἔχων ἐξ ἵππολύτης Ἀμαζόνος Ἰππόλυτον, ἐπέγραψε μητρυίαν Φατέρου τὴν Μίνωος· ἀντηρέθεισαν ἱετούτου τὴν τροφὴν ἀπεμψεν· ἀποτυχοῦσα δὲ, φευδεῖς κατὰ τοῦ σωρρονος ἐπιστολὰς ἔγραψε, καὶ ἀνατὴν ἀνήρτησε. Θησεὺς δὲ πιστεύσας, ἄρκες έθετο τῷ Πατειδῶνι, ὃν ἐπακρύσας δὲ θεός περ' αἰγιαλὸν φεύγοντες

Ιππόλύτῳ ἐπὶ ἀρματος ταῦρου ἐπεμψεν ὃς¹ οὐ πτοηθέντες οἱ ἵπποι συνέτριψαν αὐτὸν. Εὔριπος. Ἰππόλυτ. — 3. Ἄδικες ἀμροτ.) Τὸν τε διαβληθέντα Ἰππόλυτον, καὶ τὸν ἐξαπατηθέντα Θησέα· καὶ τὸν μὲν Ἰππόλυτον ἀδικεῖ διότι πάσχει ἀδίκη· τὸν δὲ Θησέα, διότι ἀναγκάζει ποιεῖν ἀδίκη. — 4. Ἐχθρότατ.) Η Ἐπιβούλη δηλ. ἔχθροινει γάρ καθ' ὑπερθολὴν φιλίαν αὐτην γε, καὶ ἐπιβούλευει. — 5. Τῇ ἀπιστίᾳ) Μή πιστεύοντες δηλ. ταῖς διαβολαῖς. — 6. Καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλ.) Δεῖς ὡς ἀπὸ τοῦ θετικοῦ ἐπιφέρεις ἀποκουομένου· τῇ ἀντὶ προστακτικοῦ. — 7. Μή κατακρύψῃ) Τὰ ἀποφέρεις ὡς εἰρηται ὁ δὲ γοῦς· Μετὰ τὸ δεχθῆναι τὴν ἐπιβούλην εὐθὺς καὶ φανερὰν ποιεῖν· οὐα δηλωθῆ δτι ἐπιβούλη ἔστι. — 8. Καὶ εἰ τοῦτο) Τὸ εἰσφανερὸν προειθεῖν καὶ διείσγεθῆναι. — 9. Οσοι δὲ) "Οσοι δὲ τοι ἀνοήτων ηθηταν αὐ-

τῶν μεμηνθέων. Ἀθρει δὲ ὡς διοικ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰ πάθη. Δεδίασι γάρ καὶ ὑφορῶνται οὓς ἕκαστα ἔχρην, ὥσπερ οἱ τὰ ὑδάτια εὐλαβούμενοι, ή ὡςπερ δι μελαγχολῶν Ὁρέστης ἐν ταῖς τραγῳδίαις πρὸς τὴν ἀδελφὴν Βοώ θεραπεύουσαν τὸ νόσημα.¹⁰ Τὸ δέ ἀπάντων ἐλεεινότατον, ὅπλιζονται ἐπὶ τοὺς φιλάτοτους, καὶ ἕδιστα ἀν κατακτήσειν. Τοῦτο αὖ πάλιν ἐτέρου λυτῶντος ἔργου καὶ ἑτέρας τραγῳδίας.

§ 19. Αἰσώπου δὲ τοῦ μυθοποιοῦ πολλαχῆ τε ἄλλη μυθογενεῖς εἰπωφελῶς, καὶ τέσσας εἰς διαθετὴν εὗ ἔχοντα ἀπολέλοιπεν. Α' εἰ μὲν γάρ αὐτὴν² τῇ ἀλώπεκῃ περιτίθησι, δολερῷ καὶ ἀνάρδῳ Θηρίῳ, ποιεῖ δὲ ὑπ' αὐτῆς ἀλισκόμενα τῶν ζώων τὰ ἀλκιμάτατα. Καὶ, σύντινα ἔχω πρόσχειρον μῆθον εἴποιμ' ἀν ὑμῖν, εἴ μου πρόσως ἀγέξεσθε παραβολλομένου τοῖς σοφισταῖς. Ταύρῳ δύο μιᾶς θύεισθεν ἀγέλης, ἔυνυσμα τε ὅντε καὶ ὅτι μάλιστα φίλοι. Οὐ λέων δὲ αὐτοῖν τὴν ἔντασιν ἐδεδίει· καὶ οὐτε αὐτοὺς ἐθάρσει,³ οὔτε δὲ αὐτοὺς τὴν ἀγέλην. Κακῶς δὲν ὑπὸ λιμοῦ δικηίμενος, ἔρχεται ἐπὶ τὴν κερδῶ, καὶ ἔυμμαχίαν ὁμολογοῦσι. Τῇ δὲ ἀρα τοσοῦτον κακουργίας καὶ δεινότητος περιτῆν,⁴ ὥστε προσενεγκοῦσα τὴν μηχανὴν διέστησέ τε αὐτῷ καὶ ἐξέμηνε κατ' ἀλλήλουν, καὶ παραδέδωκε τῷ λέοντι διγχα ἐκάτερον εὐπρεπῆ καὶ εὔκολον Θήραν. Τοῦτο μὲν ἡ τοῦ Αἰσώπου κερδό. Φύεται δέ τινες καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀλώπεκες, μᾶλλον δὲ ἀνθρώπινα συκράτε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλώπεκας ὅπισθεν ἐφελκόμενα.⁵ Οἱ δὲ αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκας, ἀλλὰ δράκουτας⁶ οὗ γαλεποῦ καὶ ἀτόπου μεστούς ὑφέρποντας, καὶ κρυπτομένους εύγοιας καὶ φιλανθρωπίας παραπετάσματι, οὓς ἀπελαύνουν χρεῶν καὶ ἀποστεῖλον πορρήτατω. Κηλούμενα γάρ πολλάκις καὶ γανγάμενα δάκνουσι,⁷ τὰ ἄκρα τῆς γλώττης μόνον ὄρῶντες, τὰ δὲ ἐντὸς σὺν ἐθέλουσις διεῖσθιν.

τῇ προτούσῃ. — 10. Θεραπεύουσαν τὸ νόσ.) Ὁρέστης βοηθείᾳ τῆς ἀδελφῆς Ηλέκτρας καὶ Πυλάδου τοῦ φίλου ἔκτενεν Λέγισθον καὶ Κλητεμνήστρουν τὴν μητέρα, φονεύσαντας τὸν πατέρα Ἀγαμέμνονα· καὶ τούτου μαίνεται Ὁρέστης, καὶ θεραπεύει αὐτὸν παρεστῶν τὸν Ηλέκτραν καὶ αὐτὸς βοῶ πρὸς αὐτὴν, ὅταν μαίνομενοι λέγουσιν· ἐπειδὴ γε πρὸς πάνταν ἐψηφίσθη θάνατος Ὁρέστου καὶ Ηλέκτρας, Πυλάδης συνεβούλευε τῷ πλήθει Ἐλένην κτείνει τιμωρίαν λαβόντας Μενελάου· ταύτης δὲν θεῶν ὄργανοτείσης, Ερμιόνην Ηλέκτρα δειξασκ, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς· καὶ κτείνει τούτουν, δοφιλ. Ηλέκτρ. καὶ Εὔειρ. Ὁρές.

§ 19, 2. Αὐτὴν) Τὴν διαθολὴν. — 3. Οὐτε αὐτοὺς ἐθάρσει.) Αἰτιατικὴ τὸ Ναρσίων· ἀντὶ τοῦ Οὐ δέδοικα καὶ ἔστι τοῦ, Οὐκ αὐτοὺς ἐθάρσει, ἀντὶ τοῦ, Εροβεῖτο αὐτούς· οὐ γάρ ἐλάμβανε θάρσος κατ' αὐτοῖς. — 4. Τοσοῦτον κακούρ. καὶ δειν. περ.) Αυτοῖς αὐτοῖς κακουργίας κακίδεινότας περιτῆν· κατὰ μετάληψιν τοῦ ἐπιθέτου εἰς οὐδέτερον καὶ τῶν οὐτιαστικῶν εἰς γενεκήν. Δηλοῦ δὲ τοσοῦτην ὑπερβούτην κακίας καὶ δεινότητος εἶχεν. — 5. Τὴν μετ.) Τὴν ἐπιθεούλην δηλ. — 6. Τὰς ἀλισπέτη δημιού. ἐφελκ.) Φέρουσάς δηλ. κατέπιν καὶ τὴν ἀπάτην καὶ διαθολήν. — 7. Οὐκ ἀλλὰ δράκ.) Ὁπισθει ἐφελκούσι. — 8. Δάκνουσα) Ἐπ' αὐτοῖς δειχν.

§ 20. Ὡς δέ μοι δοκοῦσιν ὅμοιοι εἶναι, ἐθέλω ἀπετίθεσαι, εἰ
βούλεσθε. Τεθέαμε, οἵμη, πολλαχοῦ Σκύλλης εἰκόνα οὐχ
οἷς Ὀμηρος διηγεῖται. Ὁμηρος μὲν γάρ² οὐδέν τι λέγειν πλέον
περὶ τῆς μορφῆς, ἡ δὲ τὸ Θηρίου ἦν ἐν σπηλαίῳ δικιτώμενον,
εἴ κεφαλὰς ἔχον καὶ δυσκαΐδενα χεῖρας· οἱ πλάσται δέ³ ἔτι
μᾶλλον κομψεύονται ἐν τῷ ἔργῳ. Ποιῶσι γάρ αὐτῆς τὰ μὲν ἀπί-
άχρι κεφαλῆς ἄχρι λαγόνων, παρθένους, ἀπὸ δὲ τῆς ιξύος, εὐθὺς εἰς
τεῦς κύνας ἐκφερομένην, δεινούς ἔντας καὶ σμερδαλέους· καὶ
τριστιχοὶ μὲν αὐτῆς οἱ ὁδόντες, ἀνεστήκασι δέ αἱ κεφαλαί, ζη-
τοῦσι δέ ισάριθμους θήρον. Μαντεύομαι οὖν ἐγὼ καὶ Ὁμηρον βού-
λεσθαι λέγειν, ὅτι δὲ μὲν σοφὸς καὶ πολύμητις⁴ οἰδέ τε ὅλην ἀκρι-
βεῖς, καὶ οὐκ ἐγκήτευσεν αὐτὸν τὰ ἄνωθεν τοῦ Θηρίου,⁵ ἀλλὰ
παρετάξατο καὶ ὥπλισατο, καὶ μάχεσθαι ἐτοιμασ; ἦν· οἱ δὲ ἀ-
φύλακτοι τῶν ἀνθρώπων ἀλίσκονται, Ὅτῳ δέ μὴ δοκεῖ οὕτως ὁ Ὁ-
μηρος λέγειν, ἀλλ᾽ ὅρχι μόνου τὸ φριγόμενον τοῦ μύθου, οὗτος ἐμοὶ
δοκεῖ καὶ τὴν Σκύλλαν ιδών, τὴν μὲν ἀνθρώπου θεάσασθαι, τοὺς
κύνας δέ οὐκ ἀντιθήναι.

§ 21. Πῶς οὖν δὴ φυλαξόμεθα, καὶ κρινοῦμεν φιλίας τε ἐτή-
τυμον πρόσωπου, καὶ ηκουργίας εὔνοιαν ὑποδύομέντος; Βούλεσθε,
ἢ μὴ σφόδρα ὡς φορτικός, σύμβολον αὖ πάλιν καὶ σημεῖχ δι-
δούς, μῆθόν τινα ὑφαπλώσας τῷ λόγῳ, καταλίπω διοράν² ὑμῖν
αὐτοῖς τὰ ἐμφανόμενα;

§ 22. Ωσπέρ γάρ Πρόδικος² λέγει, καθημένῳ τῷ Ἡρακλεῖ
ἐφ' ἡσυχίας, ὃ πηνίκα ἔξηλθε τῶν μειρακίων, καὶ διασκοπούμενῷ
ποιός τις³ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ποίχ χροτάμενος ἀτραπῷ τὸν
βίον ὡς ἀρισταὶ διέλθοι, ἐφάνησαν δύο γυναῖκες, ὡν τὴν μὲν, Ἀ-
ρετὴν ἐκεῖνος ὀνομάζει, τὴν δέ, Κακίαν. Ἐπεὶ γοῦν εἰπάτην ἐ-
κατέρα⁴ τὰ αὐτῆς ἀγκάθι, καὶ ἔδοξε τῷ Ἡρακλεῖ τὴν Ἀρετὴν

§ 20, 2. Ὁμηρος μὲν γάρ.) Ὁδοι. M.
πτ. 85.

Ἐνθα δὲ ἐν Σκύλλῃ ναῖται, Δεινὸν λε-
λακοῦικ

Τῆς οἵτοι φωνὴ μὲν δσησκύλλαχος νεο-
γιλῆς, . . .

Τῆς οἵτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες
ἄωροι.

Ἐξ ὅτι τοι οἱ δειρχί περιμήκεσσι· ἐν δὲ
ἐκάστη.

Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τριστιχοῖς
οδόντες

Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μελαγος
θανάτοιο.

Μίσση μέν τε κατὰ σπείρους κοίλαιο
δέδυκεν.

— 3. Οἱ πλάσται δέ.) Οἱ τὴν Σκύλλαν
δηλ. πράττοντες ἄλλως ἢ καθ' Ὁμηρον.—

4. Καὶ πολύμητ.) Οἷος ὁ Ὁδοστεύς.—5.
Τὰ ἄνω τοῦ Θηρίου.) Τὰ τὴν παρθένου
ἐμφαίνοντα.

§ 21, 2. Καταλίπω διορ.) Καταλίπω
ὑμῖν αὐτοῖς διοράν τὰ ἐμφαίνοντα.

§ 22, 2. Ὁ Πρόδικ.) Ξενορ. Ἀπομν.
B. ἀ. 21. — 3. Ποτός τις.) Ἐστὶ τῶν ἀν-
θρώπων. — 4. Εἰπάτην ἐκατέρα.) Τὸ
ἐκατέρα ἐνικῷ μὲν κατὰ φωνὴν, πληθυντι-
κῷ δὲ κατὰ σημασίαν οἱ γραμματικοὶ
φατὶ συντάσσεται· δὲ δὲ κατὰ δυῖκῷ συν-
τάξει ῥήματι κατὰ τὸ σημανόμενον· δύο
γάρ κατὰ μέρος σημαίνει. Σημείωσαι, δ-
τι ἐντεῦθεν ἀρχετεκτὸν ἐχετεθε-

ποιήσασθαι τηγεμόνα, λέγει αὐτὸν ἐκείνη παραλαβόντα, ήν' εἶτε καὶ μᾶλλον ἴδης, φησίν, δτι ὁρθῶς δοκιμάζεις, ἔπου σῆγει οὖν ἐπὶ τινα τόπον ὑψηλόν τε καὶ ἀνεστηκότα εἰς εὐρέος τε καὶ ἀναπεπταμένου πεδίου, οὐ δύσι μὲν ἡσαν αἱ κορυφαῖ, πόρρωθεν δὲ ἐδόκει τοῖς Θεωμένοις εἰς μίαν τελευτὴν ἀπολήγειν. Ἀλλ ἦγε ἀρετὴ προσάγουσα τὸν Ἡρακλέα πλησίου, ἐδειξέ τε τὰ ἄκρα πλειστον ἀπέχοντα ἀπὸ ἀλλήλων καὶ αὗτη μέν, φησίν, ἐπὶ δεξιᾷ κορυφῇ, καλεῖται φιλίας ἱερὸς χῶρος, ἐμῆς ξυνοπαθοῦ τε καὶ ἀδελφῆς· αὕτη δὲ ἐπὶ Θατέρῳ,⁶ ὑποκρίσεως, κακίας ξυνόμου δικίμους. Πρόσθι οὖν ἀγχοῦ, καὶ ἐπισκόπει τὴν φύσιν ἐκατέρου του χωρίου, μή ποτε ἐν αὐτῷ πόρρωθεν ὄρῶν ὑπολάθοις. Καὶ ἀμα ἐκέλευσε τὴν Φρόνησιν συμπαρεῖσαν, ἐπιδεικνύαι τὰ ἔκαστα καὶ ἐξηγεῖσθαι.

§ 23. Ἐδείκνυεν οὖν ἐκείνη τοὺς μὲν πρόποδας τοῦ λόφου σφύροχτες ὅμοιους καὶ προσεικότας ἀλλήλων, τοῖς αὐτοῖς μὲν ἀνθεσι βρύσαντας, τοῖς αὐτοῖς δὲ φυτοῖς εἰ μὴ δσου τὰ μὲν τὸν ἀπαντα² ἔρρωτο χρόνον, τὰ δὲ εὐθὺς ἐδιλάστανέ τε καὶ ἐμαραίνετο. Ερόει δὲ καὶ νᾶμα ἐξ ἐκατέρως τῆς ἄκρας ψυχροῦ τε καὶ διαυγοῦς ὕδατος· ἀλλὰ τὰ μὲν³ δι' ὅλου τοῦ ῥείθρου γλυκέχ τε ἦν καὶ προστηνή, τὰ δὲ, κάτωθεν μὲν γενομένῳ γλυκύτερά τε ἐδόκει, προσιώπι δὲ ἐγγὺς τῆς πηγῆς, πικρά τε καὶ φαρμακώδη, σπασμὸν ἐμποιοῦντα καὶ ἰλιγγον τοῖς πιεῖν ἐκ τῆς χρόας⁴ ἀπατηθεῖσι· τὰς κορυφάς τε³ αὐτὰς οὐκέτι ὅμοιας, ἀλλὰ πάμπαν διαφερούσας. Ἐδείκνυετε⁶ τὴν ἐπὶ δεξιᾷ πρώτην⁷ ἀλσει τε σύσκιν δένδρων ἀειθαλῶν κυπαρίττου καὶ δάφνης, καὶ φυτῶν εὐκάρπων μεστήν· λεπται δὲ αὐτὰ περιέπνευσιν αὔραι, οἷς τρέφειν τε καὶ αὔξειν, οὐχ οἷς καταρρέγγειν καὶ διασπᾶν. Πολὺ δὲ ἀθόου-⁸ ἡσυχία καὶ εὐφροσύνη κατείχε τὸν τόπον· καὶ τινες ἐρχί-
νοντο ἀνθρώποι σφύροχ ὀλίγοι, προσιώπες τε καὶ ἀπιώπες μετ' ἥδουντες τῷ αὐτῷ προσώπῳ. Καθῆστο δὲ ἐπὶ ἄκρας τῆς κορυφῆς παρθένος εὐειδής μὲν οὐραία δέ⁹ ἀληθινοῦ καὶ ἀργαίου γέμου-
σα κάλλους, ὅποια τὰ ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς τέχνης, ἀγούντων δεῖ-

ναι τῷ τοῦ Προδίκου μύθῳ. — 5. Η Ἐπὶ δεξ.) Χειρὶ δηλαδὲ. — 6. Θατέρῳ.) Χειρὶ δηλ. τῇ ἀριστερᾷ.

§ 23, 2. Τὸν ἀπαντα.) Κατὰ τὸν ἀ-
παντα χρόνον. — 3. Ἀλλὰ τὰ μέν.) Τὸ
ὅλον ἐξενεγκόν εὐκάρπη, τὰ μέρη εἰς
πληθυντικὸν ἐξέγεγκε. Τὰ μὲν δηλ. ἀπὸ
τῆς μιᾶς κορυφῆς, ὥστα τανάκτων τὰ δ'
ἀπὸ τῆς ἐπέρχεται. — 4. Ἐκ τῆς χρόας.)
Διεισγῆ γάρ ἐραίνετο οἶνον. Τοῖς ἀπατη-
θεῖσιν ὑπὸ τῆς διαυγοῦς χρόας αὐτῶν δι-

στα πιεῖν. — 5. Τὰς κορυφὰς τε) Ὁ Τε
ἄνευ Καὶ ἐπιφερομένου, ἡ ἀλλα τε Λα-
τινισμός· οὗτοι γάρ τῷ παρ' αὐτοῖς quo
οὗτω χρῶνται. — 6. Ἐδείκνυετε) Ὁ Τε,
ώς προειρηται Λατινισμός. — 7. Τὴν ἐ-
πὶ τὰ δεξιά πρ.) Κερυφὴν δηλ. — 8. Πρ-
λύ . . . ἀθόουρο.) Ἀντι Αθόουρωντάτη τη-
συχωτάτη. — 9. Εὐειδής μὲν λέγει τῷ τρυφηλῷ ἔχον-
σαν κάλλος καὶ γαλον. ὄραίν τε τὴν ἀ-
μάζει καὶ στειαρόν. ὃς γε εἰλάται δυ-

ται εἰς τὸ θαυμάσαι, καὶ δρθαλμῖν ἀκριβεῖρων. Ἀμφέπο δὲ λευκὸν τίνα κόσμου ἵκεσ¹⁰ διαφωνῶν καὶ λεπτῶν ἴματίων, ὥστε πολλαχῆ καὶ τοῦ σώματος δικρινεῖν.¹¹ καὶ τὴν ψυχὴν εἶχε τοῦ σώματος φανερωτέραν. Ἡ γάρ αὐτῆς τὸ μὲν βλέμμα ἀπλοῦν καὶ γενναιόν, τὸ μειδίαμα δὲ ἐστηκός καὶ οὐ μετατρεπόμενον. Εἰ δέ τις αὐτῇ προσέλθοι σεβασθεῖτε καὶ θαυμάσας, οὐ χρυσίου, ἢ ἀργυρού προέτεινε, ἀλλ’ αὐτῶν καλλιώ¹² καὶ μείζω, διπλασίουν πολλάκις ἢ τριπλασίουν.

§ 24. Ὁ γάρ Ποσκλῆς ἤγασθη τε αὐτῆς,² καὶ προσηξάτο ἔλεων τυγχάνειν· καὶ ἐπήρετο τὴν Φρόντισιν, Τίνες δὲ αἱ πλησίου αὐτοις γυναῖκες; οἵς καλοί τε καὶ πρέπουσαι ὅπαδοι τῆς Θεοῦ. Αὕτη μὲν, εἰπεῖν,³ ἡ τὸ πολὺ φῶς πατέγουσα, καὶ ἐπὲ τοῦ ἀδάμακυτες καθημένη, Διὸς ξυγάτηρ Ἀλκίθεια· ἡ δὲ ἐπικλίνουσα τὴν κεφαλὴν αὐτῇ καὶ ἐπαναπαυμένη, καλεῖται μὲν Εὔνοια, χρῆται δὲ ἡ Θεὸς αὐτῇ πρὸς ἀπαντα διακόνῳ. Τὸ δὲ παιδίον ἐκεῖνο τὸ σεμνότερον τῆς ἡλικίας, δὲ τὰ χρυσέα φέρει δεσμὸν ταῖν χεροῖν,⁴ ἔσως φιλιας⁵ ἐστὶν ὑπουργός. Οὐκ ἔχει δὲ οὐδὲ πτερά οὐδὲ βέλη.⁶ Οὔτε γάρ πέτεσθαι βούλεται, καὶ ἀναίματον αὐτοῦ τὸ ἔργον. Ἀλλ’ οἵους ἀν καλούς τε καὶ ἀγαθούς καὶ αὐτῷς ἀρμόζουτας ἴδη, τούτους ξυγκολλᾷ καὶ συνδεῖ· καὶ αὐτοῦ τὰ δεσμὸν ἀλυτα καὶ ἀρρόκτα παντελῶς, καὶ μόνοις γάννυνται οἱ δεδεμένοι.

§ 25. Ἀλλὰ δεῦρο, ἔφη, καὶ θέασαι τὴν ἑτέρην,² εἰς τὴν ἐμπίπτουσιν οἱ πολλοί. Καὶ δῆτα πρῶτα μὲν αὐτῷ τὰ περὶ τὴν εἰσοδον ὑπεδείκνυε, τοῖς προτέροις, ὡσπερ ἔφην,³ ἐξεικασμένα ἐπειτα αὐτὸ τὸ πέρας, ὄρθιου καὶ ἀπότομου πάγου, κακοὴ νεφέλη τὰ ἀκρα κεκαλυμμένον· κρομνοὶ δὲ αὐτὸ καὶ φάροιγγες περιεῖχον, καὶ Τίνες ὀστῶν ἀγριωπίων σεσωρευμένοι, μετὰ δὲ ἀπαντα, δακετῶν⁴ θαυματίμων καὶ ἰσθόλων. Ἐπειτα αὐτὴν τὴν ὑπόκρισιν προσποιουμένην καὶ ἀφομοιῶσαν ἔκατην τὴ φιλίαν· ἀλλ’ ὅμως αὐτὶ μὲν ἀληθινοῦ κάλλους τὸ πρόσωπον ὑπεγέγραπτο, αὐτὲ δὲ γαληγοῦ μειδιάματος, ὑπουλού ἐσεσήρει· ἵνα δὲ φαίνοιτο ἐ-

νατόν. — 10. Ἰκαίον) Τὸν τυχόντα δηλ. ἀπεριεογόν τε καὶ ἀπέριττον. — 11.

Καὶ τοῦ σώματος διαφ.) Μίλη δηλ. — 12. Αὐτῶν καλ.) Τοῦ χρυσοῦ δηλ. καὶ

ἀργύρου διέτεινέ τινα πράγματα καλλίω τε καὶ μείζω πολλάκις γάρ διέτειν ταῦτα διπλασίου, καὶ τριπλασίου.

§ 24, 2. Ἡγάσθη τε αὐτῆς) Λέγεται θυματισσού τὸ φρένημα, καὶ ἀγαθαῖστον τοῦ φρονήματος καὶ Γενεκῆ Δημοσθ. περὶ Στερ. Τις γάρ οὐκ ἀγάταστο, τῶν ἀν-

δρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς· μετὰ τινος πάθος δηλ. κατὰ τὸ Ἑρῶ· καὶ δοτικῆ.

Ἀγαθθεῖς τοῖς λόγοις αὐτοῦ· Ξενοφ. Κύρ.

παιδ. Ζ'. — 3. Εἰπεῖν.) Λέγεται τὴν Φρόντισιν.

— 4. Ταῖν χεροῖν.) Ἐν ταῖν χεροῖν.

— 5. Ἑρως φιλ.) Ἐρως ἐστὲ φιλίας ὑπουργός. — 6. Οὐδὲ πτεράσσουδὲ βέλ.) Κα-

θάπερ λέγουσι τὸν ὄλλον ἔρωτα τὸν Ἀ-

φροδίτης ὑπουργόν.

§ 25, 2. Τὴν ἑτέρην.) Κορυφῆν. — 3.

Ωσπερ ἔφ.) Ἐν καὶ 3.—4. δακετῶν.) Θη-

ραθμία, ἐρῶν αὐτὴν προσεποιεῖται τῶν εἰσιόντων. Οὐδενὸς δέ αὐτομάτου προσερχομένου, πόρρωθεν ἐκτρέχουσα ὑπέκυπτε καὶ ἀπήντα, καὶ λιπαροῦσα ἀνῆγε. Ηὕρην δὲ αὐτὴν καὶ γυναικῶν ὅμιλος, οὐδὲ τοῖς προτέραις ὅμοιαι,³ ἀπάτη, καὶ ἐπιβουλὴ, καὶ δόλος ἀγεννής· αὐτὶ δὲ ἀληθείᾳς ἐπιστρίψα παρῆν, ίταμὴ καὶ Θρασεῖα καὶ ἄσπουδος, μάλιστα δὲ ἀπαστρῶν συμπράττουσα ἐκείνη καὶ συνεργοῦσα.

§ 26. Ιδὼν δὲ Ἡρακλῆς γυναικά τινα κατὰ τὰς εἰσόδους οἷου χωλῶσαν, ἤρετο τὴν Φρόνησιν, ἥτις εἴη. Κολακεία, ἔφη, πρόδρομος ὑποκρίσεως. Διίμων αὖτη, ὡς ὁρᾶς, ἐνεδρεύουσα τοὺς εἰσιόντας, προσπλέκεται καὶ θυμυχαστά δρᾷ γυπτεύουσα, πειθουσα θαρσεῖν τε καὶ ἀγιέναι. Τις δὲ ἡ σκυθρωπὴ ἐκείνη καὶ σύνους, ἢ τοὺς ὀλίγους κατάγουσα κοπτομένους τε καὶ ἀνοιμώζοντας; Μετάνοια, ἔφη, βραδεῖα καὶ οὐ σφόδρα εὔκαιρος διάμων. Όποις δέ τινας² οὐκ ἔχει πάμπαν ὑπὸ τῶν ἐρπετῶν ἀπομάζηθῆναι, ἀλλ' ἀνίστησιν ἔτι πνέοντας, καὶ οἶκαδε ἀποσώζει.

ΜΟΥΣΩΝΙΟΥ.

A'. Ἐκ τοῦ, εἰ παραπλησίως παιδευτέον τὰς θυγατέρας τοῖς υἱοῖς.

§ 1. Λόγου δέ ποτε ἐμπεσόντος, εἰ τὴν αὐτὴν παιδείαν παιδευτέου τοὺς υἱέας καὶ τὰς θυγατέρας. Ἰππους μὲν, ἔφη,² καὶ κύνας ὄμοιος οὐδὲν διαφερόντως παιδεύουσι τε ἵπποι καὶ κυνηγετικοὶ τοὺς ἄρρενας τῶν Θηλειῶν ἀλλ' αἵ τε κύνες αἱ Θήλειαι παραπλησίως τοῖς ἄρρεσι διδάσκουσι θηρῶν· ἵππους τε Θηλείας, ὃν τις Θέλη τὰ ἵππων ἔργα ἀποτελεῖν καλῶς, οὐ διάφορον τῶν ἄρρενων διδασκαλίαν διδασκομένας ιδεῖν ἐστίν. Αὐθρώπους δέ τοὺς ἄρρενας ἐξαιρετόν τι ἄρα δεῖσει ἔχειν ἐν τῇ παιδείᾳ καὶ τροφῇ παρὰ τὰς Θηλείας; ὥσπερ οὐχὶ τὰς αὐτὰς παραγίνεσθαι δέου τὰς ἀρετὰς ἀμφοῖν ὄμοιως ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ,³ ἡ ἐπὶ τὰς ἀρετὰς μὴ διὰ τῶν αὐτῶν παραδειγμάτων ἡ δι᾽ ἑτέρων οἶν τε ὃν ἐλθεῖν;

ρίων δηλ. ἐρπετῶν γίγνεται δὲ ὑπὸ τοῦ Δάκνω.—5. Ομοιοι.) Αὐτὲς Όμοιοι πρὸς τὸ Γυναικῶν ἀναρέρεται παρόλλαξε δὴ τὸ σχῆμα, ὡς εἰ ἐλεγε. οὐδὲν ἡσάν δικοιαι ταῖς προτέραις αἱ γυναικες αὗται. § 26, 2. Οπως δέ τινας.) Εννοεῖται δρα. ἡ σκόκει· ήν γράφει δρας ἐπ τινας πάμπαν κτλ.

A'. § 1, 2. Ἔρη.) Ο Μουσώνιος. Ταῦτα γάρ ὡς ὑπομνήματα ἔχονταν ὑποτίθεται ο Μουσώνιος, ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ γεγραμμένα, ὥσπερ τὰ Σωκράτους ὑπὸ Σενοφῶντος καὶ Πλάτωνος. — 3. Άνδροι καὶ γυν.) Ἐπεξήγησις ταῦτα τοῦ Αμροῖν οῖσι. Άνδρει δηλ. καὶ γυναικει.

§ 2. Ὄτι δὲ οὐκ ἄλλαι ἀρεταὶ ἄνδρος, ἄλλαι δὲ γυναικὸς, φάδιον μαθεῖν. Αὐτίκα,² φρουρεῖν δεῖ μὲν τὸν ἄνδρα, δεῖ δὲ καὶ τὴν γυναικά· ἡ τι ὅφελος εἴη ἀν ἄφρονος ἡ γυναικός. Εἰτα δικαιώς βιοῦν σύδέτερον ἡττου θατέρου ἄλλ' ὅτε ἀνήρ οὐκ ἀν εἴη πολίτης ἀγαθός, ἀδίκος ὁν, ἡ τε γυνὴ οὐκ ἀν οἰκουσμοῖν χρηστῶς, μὴ δικαία, ἄλλ' ἀδίκος οὖσα πρῶτον ἀδικήσει τὸν ἄνδρα, ὥσπερ τὴν Ἔριφύλην³ φασί.

§ 3. Σωφρουεῖν μὲν οὖν καλὸν τὴν γυναικά, καλὸν δ' ὄμοιος καὶ τὸν ἄνδρα· τῷ γοῦν² μοιχεύειν τὸ μοιχεύεσθαι ἐπίσης κολάζουσιν οἱ νόμοι. Καὶ λιχνεῖαι καὶ οινοφλυγίαι, καὶ ἄλλα παραπλήσια κακά, ἀγοραστῆματα ὅντα, καὶ καταισχύνοντα μεγάλως τοὺς ἐνεχομένους, ἀπορχίνει τὴν σωφροσύνην ἀναγκαιοτάτην οὖσαν ἀνθρώπῳ πάντι, τῷ τε θηλεῖ³ καὶ τῷ ἄρρενι. Διὰ γὰρ σωφροσύνης μόνης ἐκφεύγομεν ἀκολασίαν, ἄλλως δ' οὐδαμῶς.

§ 4. Τὴν ἄνδριαν φαῖται τις ἀντίστοις μόνοις προσήκειν τοῖς ἄνδρασι· ἔχειν δὲ οὐδὲ τοῦτο ταυτί.² Δεῖ γὰρ ἄνδριζεσθαι τὴν γυναικά καὶ καθηρεύειν δειλίας τὴν γε ἀρίστην,³ ὡς μῆτρ' ὑπὸ πόνου μῆτρ' ὑπὸ φόδου κάμπτηται· εἰδὲ μὴ, πῶς ἔτι σωφρονήσειν ἀν τις ἡ φεβῶν, ἡ προσάγων πόνους, βιάσασθαι αὐτὴν δύνηται ὑπομεῖναι τι τῶν αἰσχρῶν. Δεῖ δὲ καὶ ἀμυντικὸν ἔχειν τὰς γυναικας, τοι μὴ νὴ Δίξι φένεσθαι μέλλουσι κακίους ἀλεκτορίδων καὶ ἄλλων δρυιθῶν θηλειῶν, αἱ πολὺ μεῖζοι θηρίοις ἔσχατοι ὑπὲρ τῶν νέων διαλάττονται.⁴ Πῶς οὖν οὐκ ἄνδριχες αἱ γυναικες δέσιντο. Ὄτι δὲ καὶ ἀλική τις δι' ὅπλων μέτεστιν αὐταῖς, ἐδήλωσε τὸ Ἀμφιξόνων γένος, ἔθυη πολλάδε δι' ὅπλων καταστρεψάμενον. Ωστ' εἴ τι ἐνδεῖ πρὸς τοῦτο ταῖς ἄλλαις γυναιξὶν, ἀνασκησίᾳ μᾶλλον, ἡ τὸ μὴ πεφυκέναι ἀρετὰς ἄνδρος, καὶ γυναικός.⁶ Καὶ διὰ ταῦτα ἀνάγκη πάστα καὶ τροφὴν καὶ ταχιδείαν τὴν αὐτὴν προσήκειν ἀμφοῖν· παντὶ γὰρ ζώῳ καὶ φυτῷ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν προσαγομένην δρθῶς ἐμποιεῖν χρή τὴν ἐκείνων προσήκουσαν ἀρετὴν. Ή εἰ μὲν

Η. § 2. 2. Αὐτίκα.) Ἐξηγητικόν ἀντὶ γοῦν, ἡ παραδείγματος χάρεν. — 3. Εριφύλ.) Αὐτη γάρ γυνὴ την Ἀμφιξόνου μάντεως, ὄρμου δὲ χρυσοῦν παρὰ Πολυνείκους λαβοῦσα, ἔδιεκε τὸν ἄνδρα χρυσέντα, ἵνα μὴ συστρατεύσῃ τοῖς λοιποῖς ἐπὶ Θήβας· προεῖδε γάρ, ὅτε μάντεις, ὡς ἀποθανεῖται ἐν Θήβαις, ὅπερ καὶ γέγονεν· ἐν γάρ τῇ μάχῃ ἀνοιγεῖσης τῆς γῆς, σὺν τῷ ἀρματὶ κατεπόθη.

§ 3. 2. Τῷ γοῦν.) Ο Γοῦν ἀντὶ τοῦ Γάρ· ἡ Σύνταξις· Οι νόμοι κολάζουσι τὸ μοιχεύεσθαι ἐπίσης τῷ μοιχεύειν. — 3.

Τόμ. Δ.

Τῷ τε θηλ.) Κατ' ἐπεξήγησιν ταῦτα.

§. 4. 2. Ταῦτα.) Κατὰ ταῦτα ἀντὶ οὔτως. — 3. Τὴν γε ἀρίστη.) Ήτει δηλ. βούλεται ἀρίστη εἴναι. — 4. Διαλάττονται.) Κυρὶ δηλ. καὶ εἴτι ἄλλο βοηθήσει αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν νέων. — 5. Εθυη πολλά.) Καὶ γάρ καὶ μέχρις Ἀθηνῶν ἥλθεν, Θησεῖ πολεμήσασαι. — 6. Καὶ γυναικός.) Ἐννοεῖται, Εἴναι ἀρετές. οἶον. Μᾶλλον ἡ ἀνασκησίᾳ εστὶ τοῦτο, εἴτι ἐνδεῖ ταῖς ἄλλαις γυναιξὶν. ἡ δὲ οὐ περύκασιν ἀρεταὶ ἄνδρος εἴναι καὶ γυναικὸς ἀρεταῖ.

εῖδει αὐλεῖν, δύνασθαι παραπλησίως ἄνδρα καὶ γυναῖκα, καὶ εἰ τοῦθ' ἐκατέρῳ αὐτῶν ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τὸν βίον, ἀμφοτέρους ἀνὲπιστομεῖς τὴν αὐλητικὴν τέχνην ἐξελιμάσκομεν· καὶ εἰ κιθαρίζειν ἐκάτερον.⁷ Ἀμφοτέρους δέ, εἰ δεῖ γενέσθαι ἀγαθοὺς τὴν ἀνθρώπῳ προσήκουσσαν ἀρετὴν, καὶ φρονεῖν ὁμοίως δύνασθαι, καὶ σωφρονεῖν, καὶ ἀνδρίας μετέχειν καὶ δικαιοσύνης μηδέν τίττου θατέρου θατέρου· οὐ γάρ⁸ ὁμοίως ἐκάτεροι παντεύσουσι; οὐδὲ τὴν τέχνην, ἀντὶ τῆς γένοιτο ἀνθρωπος ἀγαθός, ἐπίστης ἀμφοτέρους διδάξουεν; Ἀλλὰ χρὴ οὕτω ποιεῖν, καὶ οὐκ ἐτέρως.

§ 5. Τί οὖν, καὶ ταλασσαῖ, φησὶ τις, ἵσως ἀξιῶς σὺ παραπλησίως ἐκμαθένειν ταῖς γυναιξὶν τοὺς ἄνδρας, καὶ γυμναστικὴν μετέργεσθαι ὁμοίως τοῖς ἀνδράσι τὰς γυναικας; Τοῦτο μὲν οὐκέτι ἀξιῶσθαι ἔγω. Φημὶ δὲ τις οὕτως ἐν τῷ γένει τῷ ἀνθρωπίνῳ τὰς μὲν ισχυροτέρας φύσεως τῆς τῶν ἀρρένων,² τῆς δὲ ἀσθενεστέρας τῆς τῶν θηλεών, ἐκατέρᾳ φύσει τῶν ἔργων ἀπονεμητέον τὰ προσφοράταξ, καὶ τὰ μὲν βαρύτερα τοῖς ισχυροτέροις ἀποδοτέον, τὰ δὲ ἐλαφρότερα τοῖς ἀσθενεστέροις. Διὰ τοῦτο μὲν ταλασσαῖ ταῖς γυναιξὶ, μᾶλλον πρέπει ὅν, τίπερι ἀνδράσι, ὥσπερ καὶ θυραινία. Εἶναι δὲ ὅτε μὲν καὶ ἀνδρες τινὲς τῶν ἐλαφροτέρων ἔργων ἔνικα καὶ δοκούντων γυναικείου μεταχειρίσοιντο ἀνεκότως, καὶ γυναικες αἱ τῶν σκληροτέρων καὶ δοκούντων μᾶλλον προσήκειν ἀνδράσιν ἐργάσοιντο· ἀντὶ τοῦ δὲ τοῦ σώματος οὕτως ὑφηγήται, ἢ τὰ τῆς χρείας, ἢ τὰ τοῦ καιροῦ.

§ 6. Πάντα μὲν γάρ ἵσως ἐν κοινῷ κεῖται τὰ ἀνθρώπινα ἔργα, καὶ ἔστι καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ οὐδὲν ἀπότακτον ἐξ ἀνάγκης τῷ ἐτέρῳ, μηδὲ ἐπιτηδειότερα τὰ μὲν τῇδε τῇ φύσει, τὰ δὲ τῇδε διά τὰ μὲν ἀνδρῶν καλεῖται, τὰ δὲ γυναικεία. Οσα μέντοι τὴν ἀναγροῦν ἔχει εἰς ἀρετὴν, ταῦτα φαίη τις ὅν ὀρθῶς ἐπίστου ἐκατέρᾳ προσήκειν φύτει, εἴτι καὶ τὰς ἀρετὰς προσήκειν φαμὲν οὐδὲν τοῖς ἐτέροις μᾶλλον ἢ τοῖς ἐτέροις.

§ 7. Ὁθεν εἰκότως οἷμαι καὶ παιδεύτεον, εἴτι πρὸς ἀρετὴν, παραπλησίως τὸ τε θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν. Καὶ ἀρέκαμένους ἀπὸ νηπίων εὐθὺς διδακτέον, εἴτι τοῦτο μὲν ἀγαθὸν, τοῦτο δὲ κακόν· ταῦτα δηλουόται ἀμφοῖς· καὶ τοῦτο μὲν ὀφέλιμον, τοῦτο δὲ βλαβερὸν, καὶ τόδε μὲν πρωτεύειν, τόδε δὲ οὐ· ἐξ ὧν ἐπιγίνεται.

— 7. Ἐνάτερον.) Ἔννοεῖται ἐκ τοῦ ἀροτέρους, εἰ δεῦ καὶ τὰ λοιπά· νωτέροις. Ἐδιδάσκομεν τὴν κιθαριστικήν.

— 8. Οὐ γάρ.) Ο Γάρ ἀπορηματικός. § 5. 2. Τῆς τῶν ἀρρένων.) Ἔνιοτε οἶον. Οὐκ ἡρα ὁμοίως παιδεύσομεν ἀμ-

μέν τοι ἔλεγε· καὶ ἀνδρ. καὶ τὰ λοιπά.

νήσις τοῖς μανθάνουσιν ὄμοιός τε κόρων καὶ κούροις, καὶ οὐδὲν διαφορώτερον τοῖς ἑτέροις. Εἶτα δὲ ἐμπομπέον αἰδῶ πρὸς ἄποιν αἰσχρόν· ὡν ἐγγεγραμένων ἀνάγκη τοιχούσας εἴναι καὶ ἀνδρα καὶ γυναῖκα.

§ 8. Καὶ μὴν τὸν παιδευόμενον ὅρθον, δοτις ἀνὴρ, εἴτε ἄρρην, εἴτε θῆλεια, ἐθιστέον μὲν ἀνέγεσθαι πόγου, ἐθιστέον δὲ μὴ φοβεῖσθαι θάνατον, ἐθιστέον δὲ μὴ ταπεινοῦσθαι πρὸς συμφορὰν μηδεμίαν· δὶς δοτις ἀν τις εἴη ὀνδρός· ἀνδρίας δὲ μικρῷ πρότερον ἀδείχθη δεῖν μετεικτεῖν καὶ γυναῖκαν. "Εστι τοίνυν πλεονεξίαν μὲν φεύγειν, ισότητα δὲ ταῦτα καὶ εὔποιειν μὲν θέλειν, κακοποιεῖν δὲ μὴ θέλειν ἀνθρωπούς τούτας ανθρώπους. "Εστι μὲν δὴ τόδε δίδαγμα κάλλιστον, καὶ οὐκακούειν επιτελεῖ τοὺς μανθάνουσας· τι δὲ μᾶλλον ἄνδρα μεμαθηκέναι χρὴ ταῦτα;² Εἴπερ νὴ Δία πρέπει δικαιας εἶναι καὶ τας γυναικας, καὶ ταῦτα δεῖ μεμαθηκέναι ἀμφω³ τὰ γε καιρώτατα καὶ μέγιστα. Εἰ γάρ τι που καὶ μικρὸν δὲ μὲν εἰσεται, ή δέ οὐ, ή ἀνάπολιν, ή μὲν εἰσεται, ο δὲ οὐ, τεχνίτου τινδες ἔχομενον, οὐ τοῦτο διάφορον ἀποφαίνει τὴν ἐκατέρου παιδείαν· μόνον δέ⁴ περι μηδενὸς τοῦ μεγίστων ἑτερος ἑτερος μεμαθηκέτω, ἀλλὰ ταῦτα.

§ 9. "Αν δέ τις ἐρωτᾷ με, τίς ἐπιστήμην τῆς παιδείας ταῦτης ἐπιστατεῖ, λέξω πρὸς αὐτὸν δὲ τι φιλοσοφίας ἀνευ, διπερ ἀνήρ οὐκ ἀν σύδεις,² οὕτως οὐδὲ ἀν γυνὴ παιδεύειν ὅρθως. Καὶ οὐ τοῦτο βούλομαι λέγειν, δὲ τρανότητα περὶ λόγους καὶ δεινότητα των περιττήν χρὴ προσεΐναι ταῖς γυναιξίν, εἴπερ φιλοσοφήσουσι καὶ γυναικες· οὐδὲ γάρ ἐπ' ἀνδρῶν ἐγὼ πάνυ τι τοῦτο ἐποιεῖν. Άλλ' ὅτι τίθους χρηστήτητα καὶ καλοκαγαθίαν τρόπου κτητέου ταῖς γυναιξίν· ἐπειδὴ καὶ φιλοσοφία καλοκαγαθίας ἐστιν ἐπιτίθενσις, καὶ οὐδὲν ἑτερο.

B'. Ἐκ τοῦ, δοτις καὶ γυναικεὶς φιλοσοφητέον.

§ 1. Επεὶ δὲ ἐπιβετό τις αὐτοῦ,² εἰ καὶ γυναικὶ φιλοσοφητέον, οὐτω πῶς ἕρξατο διδάσκειν ὡς φιλοσοφητέον αὐταῖς. Λόγου μὲν, ἔφη, τὸν αὐτὸν εἰλήφασι παρόντες καὶ γυναικες τοῖς ἀνδράσι, ὥτε χρώμεθα πρὸς ἀλλήλους, καὶ καθ' οὐ δικαιούμεθα περὶ ἐκάστου πράγματος, εἰ ἀγαθὸν ἡ κακόν ἐστι, καὶ καλὸν ἡ αἰσχρόν. Ομοίως δὲ καὶ αἰσθήσεις τὰς αὐτὰς ἔχει τὸ θῆλυ τῷ ἄρρενι, ὁρᾶν, ἀκούειν, ὀσφραίνεσθαι, καὶ τάλλα. Ομοίως δὲ καὶ μέρη σώματος τὰ αὐτὰ ὑπάρχει ἐκατέρῳ, καὶ οὐδὲν θατέορ πλέον. "Ετι

§ 8. 2. Ταῦτα.) Τὰ εἰρημένα· δηλ. — 3. Ἀμφω.) Τόν τε ἀνδρα καὶ τὴν γυναικα. — 4. Μόνον δέ.) "Ητοι Περὶ τῶν μεμηκέτων ἑτερος, εἴτε ἀνήρ εἴη, μὴ μεμαθηκέτω ἑτερα, ή ταῦτα τὰ εἰρημένα δη).

§ 9. 2. Οὐκ ἀν οὐδε.) Οὐδεὶς δὲ παιδεύθεις ἀνήρ δρθῶς. B'. § 1. 2. Αὐτοῦ.) Τοῦ Μουσαντού δηλ. οὐς ἀπὸ προσώπου τινὸς τῶν μαθητῶν ἑτερα, ή ταῦτα τὰ εἰρημένα δη). Θητῶν αὐτοῦ δηθει τοῦ λόγου γενομένου.

δὲ ὁρέζεις, καὶ οἰκειώσεις φύσει πρὸς ἀρετὴν οὐ μόνον γίγεται τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γυναιξὶν· οὐδὲν γάρ ἡττον αὗται γε τῶν ἀνδρῶν τοῖς μὲν κακοῖς καὶ δικαιοῖς ἔργοις ἀρέσκεσθαι πεφύκασι, τὰ δὲ ἐναντία τούτων προέσχλλεσθαι.

§ 2. Τούτων δὲ ταύτη² ἐχόντων, διὰ τί πρότερον τοῖς μὲν ἀνδράσι προσήκοι ἀν ζητεῖν καὶ σκοπεῖν, ὅπως βιώσονται καλῶς, ὅπερ τὸ φιλοσοφεῖν ἐστί, γύναις δὲ οὐ πρότερον; "Οτι ἄνδρας μὲν προσήκει ἀγαθὸς εἶναι, γυναικας δὲ οὐ"; Σκοπῶμεν δὲ καὶ καθ' ἐν ἐκαστον τῶν προστιθόντων γυναικὶ τῇ ἐσομένῃ ἀγαθῇ· φανεῖται γάρ τὸ φιλοσοφίας τούτων ἐκαστον μάλιστ' ἀν αὐτῇ περιγενόμενον. Αὕτικα δεῖ οἰκουμενικὴν εἶναι τὴν γυναικα, καὶ ἐκλογιστικὴν τῶν οἰκωνομικῶν, καὶ ἀρχικὴν τῶν οἰκετῶν. Ταῦτα δ' ἐγὼ φημὶ τῇ φιλοσοφίᾳ ὑπάρξαι ἀν μάλιστα εἴγε ἐκαστον μὲν τούτων μέρος τοῦ βίου ἐστίν, ἐπιστήμην δὲ περὶ βίου οὐχ ἔτέρα τις ἡ φιλοσοφία, καὶ ὁ φιλόσοφος. Ως γάρ ἔλεγε Σωκράτης, τοῦτο διατελεῖ σκοπῶν. "Ο, ττι τοι³ ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται.

§ 3. Ἀλλὰ δεῖ δὴ καὶ σώφρονα εἶναι τὴν γυναικα, οἷαν καθαρεύειν μὲν ἀφροδίσιων παρανόμων, καθαρεύειν δὲ τῆς περὶ τὰς ἄλλας ἡδονὰς ἀκροασίας, μὴ δουλεύειν ἐπιθυμίας, μηδὲ φιλόνεικου εἶναι, μὴ πολυτελῆ, μὴ καλλωπίστριαν. Ταῦτα μὲν ἔργα τῆς σώφρους ἐστιν καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ἐκεῖνα· κρατεῖν μὲν ὀργῆς, μὴ κρατεῖσθαι δὲ ὑπὸ λύπης, κρείττονα δὲ πάθους πάντος εἶναι. Ταῦτα δ' ὁ φιλόσοφος παρεγγυᾷ λόγος· ὁ δὲ μαθὼν αὐτὰ καὶ ἀσκήσας, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ γενέσθαι ἀν κοσμιώτατος, εἴτε ἀνήρ εἴτε, εἴτε γυνή.

§ 4. Τί δέ; ταῦτα μὲν ταύτη ἔχει δικαιία δ' οὐκ ἀν εἴη γυνὴ φιλοσοφοῦσα, εὖδ' ἀμεμπτος βίου κοινωνίας, οὐδὲ διμονοίας ἀγκυρὴ συνεργὸς, οὐδὲ ἀγθρὸς καὶ τέκνων ἐπιμελῆς κηδεμῶν, οὐδὲ φιλοκερδείας ἡ πλεονεξίας πάντη καθαρός. Καὶ τις ἀν μᾶλλου τῆς φιλοσοφίου τοιχύτη γένοιτο; ήν γε, ἀνάγκη πᾶσα, εἴ περ εἴη τὸ ίσου φιλόσοφον, τὸ μὲν ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι χείρον νομίζειν, ἔσφη περ αἰσγήτου· τὸ δὲ ἐλαχτοῦσθαι τοῦ πλεονεκτεῖν ἀπολαμβάνειν· τὸ δὲ καὶ τέκνα μᾶλλου ἀγαπᾶν τοῦ ζῆν. Τῆς δὲ ἔχούστης οὕτω, τις ὁύ εἴη γυνὴ δικαιοτέρος;

§ 5. Καὶ μὴν καὶ ἀνδρειωτέρου προσήκει εἶναι γυναικα τῆς ἀπαντεύεται τὴν πεπανδεμένην, καὶ τὴν φιλόσοφου τῆς ιδιώτερος· ὡς μήτε θανάτου φέβει, μήτε ὕκνῳ τῷ πρὸς πάθους ὑπομεί-

§ 2. 2. Ταύτη.) Ἀγῆτι οὔτως. — 3. Ο, ττι τοι.) ἐπεικ. ἀντὶ "Ο, τι τοι.

ναι τι αἰσχρὸν, μηδὲ ὑποπτῆξαι μηδενὶ, δτι εὐγενῆς,² ἢ δτι δύνατος, ἢ ἔτι πλούσιος, ἢ καὶ νὴ Δία δτι τύραννος. Υπάρχει γάρ αὐτῇ μέγα φρενεῖν, καὶ τὸν μὲν θάνατον ἡγείσθαι μὴ κακὸν, τὴν δὲ ζωὴν μὴ ἀγαθόν· ὁσαύτοις δὲ καὶ τὸν μὲν πόνον μὴ ἐκτρέπεσθαι, τὴν δὲ ἀπονίαν μὴ διώκειν ἐξ ἀπαντος. Οθεν είκὸς εἶναι τὴν γυναῖκα ταύτην καὶ αὐτουργικὴν καὶ κακόπαθον, δταν, ἢ μὲν ἀν τέκη, τρέφειν μαστῷ τῷ ἔστατῃ, τῷ δὲ ἀνδρὶ ὑπηρετεῖν χειρὶ ταῖς ἔστατης, ἢ δὲ δουλικὰ υμίζουσιν ἔνικι, ταῦτα ἀόκνως ποιεῖν. Άρι οὐκ ἀν τοιαύτη γυνὴ μέγα μὲν ὄφελος εἴη τῷ γεγαμηκότι, κόσμος δὲ τοῖς προστίκουσι γένει, παράδειγμα δὲ χρηστὸν ταῖς ἐπισταμέναις αὐτήν.

§ 6. Άλλὰ κὴ Δία, φασὶ τινες, δτι αὐθάδεις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ θρασείας εἶναι ἀνάγκη τὰς προσιώσας τοῖς φιλοσόφοις γυναῖκας, δτον ἀφέμεναι τοῦ οἰκουρεῖν ἐν μέσοις ἀναστρέφωνται τοῖς ἀνδράσι, καὶ μελετῶσι λόγους, καὶ ἀνχλίωσι συλλογισμοὺς, δέον σίκοι καθημένας ταλασσοργεῖν. Εγὼ δὲ οὐχ ὅπως τὰς γυναῖκας, ἀλλ οὐδὲ τοὺς ἀνδράς ἀξιώσαι μὲν, ἀφεμένους τῶν προσηκόντων ἔργων, εἶναι πρὸς λόγους μόνον ἀλλὰ καὶ ἐσους μεταχειρίζονται λόγους, τῶν ἔργων φησὶ δεῖν ἐνεκκ μεταχειρίζεσθαι αὐτούς. Ωσπερ γάρ ιατρικοῦ λόγου οὐδὲν ὄφελος, ἐδὺ μὴ πρὸς ὑγίειαν φέρῃ σώματος ἀνθρώπου, οὔτως εἴ τινα φιλόσοφος ἔχει τὴν διδάσκει λόγον, οὐδὲν ὄφελος αὐτοῦ, ἐὰν μὴ φέρῃ πρὸς ἀρετὴν ψυχῆς ἀνθρωπίνης.

§ 7. Πρὸ ποντὸς δὲ σκοπεῖν τὸν λέγον γρῆ, φῶ ἐπεσθαι τὰς φιλοσοφούσας ἀξιοῦμεν, εἰ δύναται θρασείας ποιεῖν, ὁ τὴν αἰδῶ μεγιστον ἀποφαίνων ἀγαθόν; εἰ ζῆν ιταμώτερον ἔθιζει, ὁ καταυτολήν πλείστην ὑφηγούμενος; εἰ μὴ διδάσκει σωφρονεῖν, ὁ κακὸν ἀποδεικνύεται τοῦ ἀκολασίου; εἰ μὴ προτρέπεται οἰκονομεῖν, ὁ παριστὰς ἀρετὴν εἶναι τὴν σίκουρακήν; Καὶ στέργειν δέ² καὶ αὐτουργεῖν ὁ τῶν φιλοσόφων λόγος παρακλεῖ τὴν γυναῖκα.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΓ' ΑΤΤΑ

A'. Ιπποδάμου Θουρίου.

'Ἐκ τοῦ Ηερὶ Πολιτείας

§ 1. Φχρὶ δ' ἐγὼ εἰς μοίρας τρεῖς διεστάσθαι τὴν σύμπασσην πολιτείαν. Καὶ μίαν μὲν εἶναι μοίραν τῶν ἀγαθῶν, κυβερνῶντων